

Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru
Aseiad Perfformiad
Blynyddol 2023-24

Cyhoeddwyd Hydref 2024

This publication is available in English

Cynnwys

Gofynion Cyfreithiol ar gyfer Adrodd	4
Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru	4
Gogledd Cymru	4
Adnoddau a Gweithgaredd	5
Staffio	5
Beth a Ddisgwylir Gan yr Awdurdod Tân	6
Cynnydd yn Erbyn Amcanion Gwella a Llesiant	7
Amcan 1: Gweithio tuag at wneud gwelliannau i iechyd, diogelwch a llesiant pobl yng Ngogledd Cymru	8
Amcan 2: Parhau i gydweithio i helpu cymunedau i wella eu gwytnwch	14
Amcan 3: Gweithredu mor effeithiol ac effeithlon â phosibl, gan wneud y defnydd gorau o'r adnoddau sydd ar gael	17
Amcan 4: Parhau i nodi cyfleoedd i annog mwy o ymgysylltu â phobl, cymunedau, staff a rhanddeiliaid	20
Amcan 5: Cynnal gweithlu cydnerth, medrus, proffesiynol a hyblyg	23
Amcan 6: Datblygu ffyrdd o ddod yn fwy ymwybodol o'r amgylchedd er mwyn lleihau effaith ein gweithgareddau ar yr amgylchedd	26
Amcan 7: Sicrhau bod gwerth cymdeithasol a chynaliadwyedd yn cael eu hystyried, gan gynnwys yn ystod prosesau caffael	28
Crynodeb Gwybodaeth Perfformiad	31
Siarter Ymateb i Danau Mewn Cartrefi yn 2023-24	33
Beth Mae Eraill yn ei Ddweud Amdanom ni	39
Gwybodaeth Arall	39
Ymgynghoriadau	40
Geirfa a Diffiniadau	41
Dweud eich dweud	43

Croeso i'r trydydd asesiad perfformiad, a'r olaf, o'n cynllun Corfforaethol 2021-24.

Mae'r adroddiad asesu hwn, ar ein perfformiad yn erbyn ein hamcanion gwella a llesiant, yn nodi blwyddyn olaf y cynllun corfforaethol tair blynedd, a ddechreuodd yn fuan cyn i mi gyrraedd fel Prif Swyddog Tân, a phenodiad Cadeirydd presennol yr Awdurdod Tân ac Achub.

Yn ystod y tair blynedd diwethaf, rydym wedi cyflawni cymaint ac wedi addasu i heriau fel adfer ar ôl Covid-19, bygythiadau seiber cynyddol i'n seilwaith TG, a heriau ariannol sylweddol. Fodd bynnag, natur gwelliant parhaus yw ei fod yn sicrhau bod yn rhaid i wasanaethau cyhoeddus datblygu ac addasu'n gyson er mwyn rhoi'r gwerth gorau posibl am arian.

Yn fy 100 diwrnod cyntaf, sefydlais flaenoriaethau ar gyfer argaeledd y System Dyletswydd ar Alwad (RDS), Hyfforddiant, a chapasiti Corfforaethol, a fyddai'n cael eu cynnwys mewn fersiynau dilynol o'r Cynllun Corfforaethol tair blynedd. Mae'r rhain wedi'u hamlygu yn yr adolygiad o brofiad staff RDS, y gwaith parhaus o Adolygu'r Ddarpariaeth Frys, a Phrosiect y Ganolfan Hyfforddi.

Rydym wedi cynyddu'r capasiti Corfforaethol er mwyn cydymffurfio â chyfrifoldebau llywodraethu a llywodraethu corfforaethol, gan yr un pryd leihau nifer ein staff corfforaethol cyffredinol. Mae penodi Swyddog yr Amgylchedd a Newid Hinsawdd, Rheolwr Diogelwch, Risg a Hawliadau, a Swyddog Caffael, yn arbennig, wedi cryfhau ein sefyllfa.

Yn weithredol, rydym wedi parhau i ddarparu ar gyfartaledd dros 17,000 o Archwiliadau Diogel ac iach bob blwyddyn i'r bobl a nodwyd fel y rhai mwyaf agored i dân yn eu cartrefi. Mae hyn wedi cyfrannu at ostyngiad o 15.75% mewn tanau damweiniol mewn cartrefi dros y tair blynedd diwethaf, ac er nad oedd unrhyw farwolaethau oherwydd tanau ar draws Gogledd Cymru yn ystod 2022-23, yn anffodus bu chwe marwolaeth oherwydd tanau y llynedd, gan amlygu'r angen i wneud mwy o ymdrech a chael ein harwain hyd yn oed yn fwy gan wybodaeth yn ein gweithgaredd.

Ein cenhadaeth yw gwneud Gogledd Cymru yn lle mwy diogel i fyw, gweithio ac ymweld ag ef ar draws ein cymunedau amrywiol. Er bod yr adroddiad hwn yn adlewyrchiad o'n gwaith yn ystod y flwyddyn ariannol ddiwethaf ac oes y Cynllun Corfforaethol 2021-24, rydym bellach wedi cyhoeddi cynllun pum mlynedd newydd ar gyfer Cadw ein Cymunedau'n Ddiogel er mwyn cefnogi ein cenhadaeth, y gallwch ei ddarllen yma.

Fel bob amser, rydym yn croesawu eich adborth ar unrhyw awgrymiadau ar gyfer gwella ein hadrodd. Mae ein manylion cyswllt ar dudalen olaf yr adroddiad hwn.

**North Wales Fire and
Rescue Authority**

Prif Swyddog Tân

**Cadeirydd yr
Awdurdod Tân**

Gwneud Gogledd Cymru yn lle mwy diogel i fyw, gweithio ac ymweld ag ef

Gofynion Cyfreithiol ar gyfer Adrodd

Mae'r Awdurdod o'r farn bod atebolrwydd i'r cyhoedd a thryloywder yn hollbwysig ym mhob agwedd ar ei berthynas â chymunedau lleol, partneriaid a sefydliadau ac mae'n croesawu'r cyfle i gyhoeddi gwybodaeth am berfformiad.

Bob blwyddyn mae'n ofynnol i'r Awdurdod gyhoeddi asesiad o'i berfformiad yn unol â'r ddeddfwriaeth sydd i'w gweld [yma](#).

Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru

Mae 28 aelod etholedig o [Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru](#). Mae'r Gwasanaeth, dan arweiniad y Prif Swyddog Tân, yn cynnwys llawer o wahanol adrannau sydd i gyd yn cyfrannu at redeg y gwasanaeth tân. Mae mwy o wybodaeth am sut mae'r gwasanaeth yn gweithredu ar gael [yma](#).

Gogledd Cymru

Mae adnabod Gogledd Cymru heddiw yn helpu'r Awdurdod i gynllunio i wneud newidiadau cadarnhaol ar gyfer y dyfodol. Gellir dod o hyd i wybodaeth am yr ardal y mae'r Gwasanaeth yn helpu i'w diogelu [yma](#).

Adnoddau a Gweithgaredd

Isod ceir crynodeb o adnoddau a lefelau gweithgareddau'r Awdurdod yn 2023-24.

Gorsafoedd Tân	Injans Tân Llinell Blaen	Galwadau 999 yr Ymdriniwyd â Hwyl	Staff y Gwasanaeth Tân (ar 31 Mawrth 2024)
 44	 54	 12,744	 907 (headcount)
Digwyddiadau Argyfwng y Rhoddyd Sylw Iddynt	Tanau	Galwadau Diangen	Argyfyngau nad oeddent yn Ddan
 5,936	 1,657	 2,901	 1,378

Staffio

Ar 31 Mawrth 2024	Cryfder cyfwerth ag amser llawn	Cyfrif pennau staff unigol
Gweithredol Amser Cyflawn (System Dyletswydd Amser Cyflawn)	269.00	270
Gweithredol Rhan Amser (System Dyletswydd Rhan Amser/ar-alwad)	370.75	466
Gwasanaethau Corfforaethol	137.40	140
Ystafell Reoli	31.00	31
Totals	808.15	907

Nodwch fod y ffigur o 907 a ddyfynnir uchod yn cyfateb i 863 o bobl. Mae hyn oherwydd unigolion sy'n cael eu cyflogi gan y Gwasanaeth mewn mwy nag un rôl neu swydd.

Mae bron i hanner y personél a gyflogir gan yr Awdurdod yn cael eu categorio fel diffoddwyr tân ar-alwad.

Beth a Ddisgwylir Gan yr Awdurdod Tân

Mae'n rhaid i Awdurdodau Tân ac Achub yng Nghymru

Atal Tân	drefnu bod diogelwch tân yn cael ei hyrwyddo yn eu hardaloedd. Mae hyn yn cynnwys addysgu pobl ynghylch atal tân a'u cynghori pa ymateb sydd orau os bydd tân yn digwydd.
Gorfodi Diogelwch Tân	bod yn gyfrifol am orfodi diogelwch tân mewn adeiladau annomestig, er enghraifft, gwestai, ysgolion, siopau a swyddfeydd. Mae'r ddyletswydd hon yn cynnwys arfer pwerau i orfodi newidiadau, gorfodi a hyd yn oed roi hysbysiadau gwahardd os ydynt yn canfod bod trefniadau diogelwch tân yn anfoddhaol mewn safleoedd.
Ymateb Brys	gwneud trefniadau ar gyfer derbyn galwadau 999 ac anfon personél hyfforddedig â'r offer priodol i ddiffodd tanau ac amddiffyn bywydau ac eiddo yn y tanau hynny. Mae'n rhaid iddynt hefyd wneud trefniadau ar gyfer achub pobl mewn gwrthdrawiadau ar y ffyrdd a'u hamddiffyn rhag niwed difrifol.
Cynllunio ac Ymateb i Argyfyngau Eraill	gwneud trefniadau ar gyfer dadheintio pobl ar lefel dorfol ar ôl digwyddiadau cemegol, biolegol neu ymbelydrol, ac ar gyfer achub pobl o drenau, awyrennau ac adeiladau sydd wedi cwmpo. Mae'n rhaid iddynt hefyd fod yn barod i gynorthwyo gydag argyfyngau ar raddfa fawr (gan gynnwys ymosodiadau terfysgol) mewn mannau eraill yn y DU. Fel ymatebwyr 'Categori 1' o dan y Ddeddf Argyfyngau Sifil, mae gan awdurdodau tân ac achub ddyletswyddau hefyd yn ymwneud â dyletswyddau digwyddiadau ar raddfa fawr sy'n bygwth niwed difrifol i les pobl, bywyd gwyllt, yr amgylchedd a phrif gadwyni cyflenwi.
Argyfyngau Llifogydd a Dŵr Mewndirol	gwneud trefniadau i ymateb i achosion o lifogydd neu achub o ddŵr sy'n peri bygythiad uniongyrchol a allai achosi marwolaeth neu anaf.
Cydraddoldeb	gweithio tuag at ddileu gwahaniaethu, hyrwyddo cyfle cyfartal a meithrin perthynas dda rhwng pobl â nodweddion gwarchoddedig gwahanol.
Y Gymraeg	trin y Gymraeg a'r Saesneg yn gyfartal, gan hyrwyddo'r defnydd o'r Gymraeg a chydymffurfio â safonau'r Gymraeg sy'n ddiffiniedig.
Gwella Parhaus	gosod amcanion yn barhaus i wella'r hyn a wnânt, a chyhoeddi gwybodaeth am eu gwelliannau a'u perfformiad.
Cynllunio ar gyfer y Dyfodol	gweithio tuag at wella llesiant cymdeithasol, economaidd, amgylcheddol a diwylliannol pobl yn ogystal â gweithio mewn modd sy'n ceisio sicrhau bod anghenion y presennol yn cael eu diwallu heb gyfaddawdu ar anghenion cenedlaethau'r dyfodol.

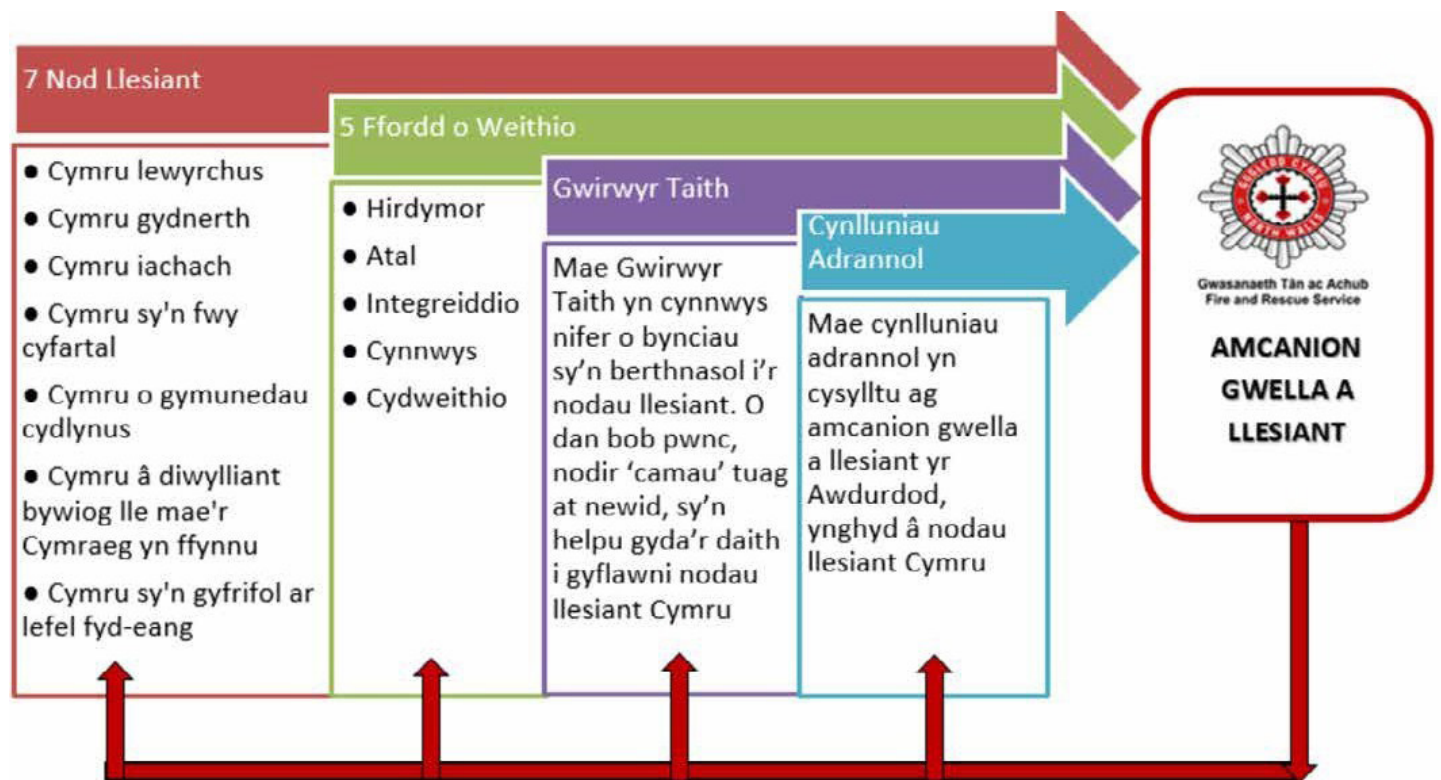
Gallwch ddarllen mwy am ein rhwymedigaethau statudol yma.

Cynnydd yn Erbyn Amcanion Gwella a Llesiant

Mae'r adran hon yn disgrifio'r cynnydd a wnaeth yr Awdurdod tuag at gyflawni ei amcanion gwella a llesiant hirdymor yn ystod 2023-24. Mae'n ofynnol i'r Awdurdod gyhoeddi'r asesiad hwn o'i berfformiad ei hun ar gyfer 2023-24 a'r dangosyddion perfformiad statudol ar gyfer yr un flwyddyn erbyn 31ain Hydref 2024.

Yn 2018-19 cynyddodd yr Awdurdod nifer yr amcanion yr oedd yn eu dilyn er mwyn cydymffurfio'n well ag adran 3(2) (a) o Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol 2015, sy'n nodi bod yn rhaid i gorff cyhoeddus osod a chyhoeddi amcanion "...sydd wedi'u cynllunio i wneud y mwyaf o'i gyfraniad at gyflawni pob un o'r nodau llesiant".

Gan ddefnyddio amrywiaeth o adnoddau ar wefan y Comisiynydd megis 'gwirwyr taith', datblygwyd casgliad newydd o amcanion yn unol â'r datblygiad cynaliadwyedd a fu o gymorth i nodi cyfleoedd o ran sut y gallai'r Awdurdod wella ei gyfraniad at amcanion llesiant Cymru.

Yn ystod 2023-24 gwnaed gwaith i sicrhau bod yr amcanion llesiant yn cael eu hymgorffori ym mhob cynllun adrannol lle bo hynny'n berthnasol. Tanategir y gwaith hwn ymhellach gan ddatblygu set o 'Flociau Adeiladu' sy'n set o fesurau i gefnogi'r amcanion llesiant a'r amcanion adrannol.

Mae'r Datganiad Llywodraethu Blynyddol ar gyfer 2023-24 yn aros am gymeradwyaeth gan yr Awdurdod ar hyn o bryd ac mae'n rhoi trosolwg o'r trefniadau llywodraethu yn ogystal â chadarnhau cynllun gwaith ar gyfer 2024-25.

Ar ôl ei gymeradwyo a'i gyhoeddi, bydd perfformiad yn erbyn y blaengynllun gwaith yn cael ei fonitro drwy Fwrdd Perfformiad Tîm Arweinyddiaeth y Gwasanaeth.

Amcan 1: Gweithio tuag at wneud gwelliannau i iechyd, diogelwch a llesiant pobl yng Ngogledd Cymru

Amcanion llesiant a gyflawnwyd:

Gall amrywiaeth o ffactorau gynyddu'r risg i bobl ddioddef tanau damweiniol yn y cartref, er enghraifft eu hoedran (plant ifanc ac oedolion hŷn), bod ag anabledd neu gyflwr meddygol cyfyngol, bod ar eu pennau eu hunain adeg y tân, a chael eu heffeithio gan alcohol a/neu gyffuriau.

Mae unigolion a chymunedau sy'n gwybod sut i atal tanau ac aros yn ddiogel pan fyddant yn digwydd nid yn unig yn fwy diogel ac yn iachach, ond hefyd yn fwy gwydn yn economaidd, yn gymdeithasol ac yn ddiwylliannol. Mae effeithiau llygredd o danau yn cyfrannu at amgylchedd llai iach, sydd yn ei dro yn atal pobl rhag gwneud

gweithgareddau awyr agored a all effeithio'n negyddol ar les corfforol a meddyliol. Trwy gydol 2023–24, parhaodd yr Awdurdod i ganolbwyntio ei ymdrechion ar helpu pobl i gadw'n ddiogel, boed gartref, yn y gwaith, ar y ffyrdd, neu allan yn y gymuned.

Crynodeb o gyflawniadau yn erbyn Amcan 1

Yn ystod blwyddyn gyntaf ein Cynllun Corfforaethol, roedd pawb yn dal i gadw at reolau cyfnod clo llym Covid-19 Llywodraeth Cymru, ac eto roedd yn rhaid i'r Gwasanaeth barhau i weithredu wrth gadw ein holl staff yn ddiogel. Roedd yn rhaid archwilio ffyrdd newydd o weithio, ynghyd â dod o hyd i ffyrdd o barhau i gyflawni gweithgareddau atal a diogelwch, gan gynnwys cwblhau Archwiliadau Diogel ac Iach dros y ffôn yn hytrach nag yn bersonol.

Cynhelir Archwiliad Diogel ac Iach gan bersonél y Gwasanaeth a gweithwyr sydd wedi'u hyfforddi'n arbennig o asiantaethau partner eraill. Yn ystod yr archwiliad, bydd personél yn nodi peryglon diogelwch yn y cartref, yn trafod atal tanau, ac yn cynorthwyo'r deiliad i greu cynllun dianc i'w ddefnyddio yn ystod tân.

Mae ein targed ar gyfer nifer yr Archwiliadau Diogel ac Iach a gwblhawyd wedi'i leihau o 20,000 (2021–22) i 17,500, ond mae hwn yn benderfyniad ymwybodol er mwyn cyfeirio ein hadnoddau'n well at yr unigolion hynny y nodwyd mai nhw sydd fwyaf mewn perygl o gael tân yn y cartref.

Yn ystod oes tair blynedd y cynllun hwn rydym wedi:	2021–22	2022–23	2023–24
• Cwblhau 51,991 o Archwiliadau Diogel ac Iach	14,080	18,052	19,859
• Cwblhau 15,466 o Archwiliadau Diogel ac Iach a ddeilliodd o asiantaethau eraill	4,895	5,733	4,838
• Mynychu 1,081 o danau mewn anheddau; mae nifer y presenoldebau wedi gostwng ychydig bob blwyddyn	400	344	337
• Cwblhau 1,331 o Archwiliadau Diogelwch Tân	334	575	422

Fel yr Awdurdod sy'n gyfrifol am orfodi Gorchymyn Diwygio Rheoleiddio (Diogelwch Tân) 2005 yng Ngogledd Cymru, mae'r Gwasanaeth yn cymryd rhan mewn strategaeth archwilio sy'n seiliedig ar ganllawiau cenedlaethol. Mae ein [Datganiad Polisi Gorfodi](#) yn nodi'r polisi cyffredinol, a'r egwyddorion y mae Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru yn disgwyl eu dilyn.

Cyflawniadau yn 2023-24

Cam gweithredu 1: Cyflawni 17,500 o Archwiliadau Diogel ac Iach gydag o leiaf 25% o'r rheini'n cael eu cyflawni ar aelwydydd a gyfeiriwyd at y Gwasanaeth gan asiantaeth arall.

- Cwblhawyd cyfanswm o 19,859 o Archwiliadau Diogel ac Iach yn ystod y flwyddyn, ar roedd 24.4% ohonynt wedi'u cyfeirio gan asiantaeth bartner.
- Dosbarthwyd cyfanswm o 6,032 o Archwiliadau Diogel ac Iach fel blaenoriaeth uchel ac o'r rhain cafodd 54.5% eu cyfeirio gan asiantaeth bartner.
- Cwblhawyd 12,500 o Archwiliadau Diogel ac Iach gan griwiau gweithredol.
- Mewn cydweithrediad â'r GIG, mae dadansoddwyr perfformiad wedi gwneud gwaith i nodi'r unigolion hynny yn y gymuned a allai fod mewn mwy o berygl o gael anaf pe bai tân yn digwydd.
- Mae criwiau gweithredol bellach yn defnyddio'r wybodaeth hon i sicrhau dull mwy penodol wrth gwblhau Archwiliadau Diogel ac Iach yn eu hardal leol.
- Parhaodd Rheolwyr Partneriaeth i feithrin perthnasoedd ag asiantaethau allanol i annog atgyfeiriadau o ansawdd uchel.

Cam gweithredu 2: Bodloni'r galw cynyddol am ddarpariaeth a chymorth cyfathrebu digidol, gan gynnwys Safonau ac Achrediad Seiberddiogelwch.

- Llwyddodd y Gwasanaeth i ennill ardystiad 'Cyber Essentials'.
- Cyflawnodd yr holl staff TGCh a enwebwyd hyfforddiant seiber a llwyddo yn yr arholiad.
- Recriwtiodd y Gwasanaeth beiriannydd technegol ag arbenigedd mewn seiberddiogelwch.

Cam gweithredu 3: Datblygu ein cynlluniau ar gyfer canolfan hyfforddi a datblygu ymdrochol newydd i gynnig ystod ehangach o senarios hyfforddi, a chyflwyno gwelliannau mewn hyfforddiant.

- Ymwelodd y 'gweithgor', sy'n cynnwys aelodau'r Awdurdod Tân ac aelodau allweddol o staff, â'r ganolfan hyfforddi diffoddwyr tân yn Nolgellau i adolygu'r cyfleusterau hyfforddi presennol.
- Cynhaliwyd ymweliadau casglu ffeithiau yng nghanolfannau hyfforddi Tân ac Achub Swydd Gaer a Manceinion Fwyaf i weld y cyfleoedd y gall cyfleusterau hyfforddi modern eu cynnig.

- Mae'r canlynol bellach wedi'u cwblhau:
  - ◊ Arolygon topograffig
  - ◊ Gwaith archwilio'r safle
  - ◊ Arolwg ecolegol
  - ◊ Arolwg Coedyddiaeth
  - ◊ Asesiad canlyniadau llifogydd
  - ◊ Diweddariad a datblygiad cynllun gan y tîm dylunio
  - ◊ Diweddariad cynllunio
  - ◊ Gwerthusiad o'r opsiynau
  - ◊ Cytundeb cyfyngedig
- Mae angen gwaith lliniaru newydd ar y safle, a dim ond yn ystod un cyfnod o'r flwyddyn y gellir ei wneud. Felly, bydd angen cynnal y gwaith hwn o fis Rhagfyr 2023 hyd at fis Hydref 2024 i sicrhau bod y safle'n barod ar gyfer unrhyw ddatblygiad posibl yn y dyfodol o fis Rhagfyr 2024.
- Cynhelir ymgynghoriad â rhanddeiliaid allweddol i ddatblygu cynnig dylunio ar gyfer y Ganolfan Hyfforddiant a Datblygu newydd, gan arwain at gyflwyno cynllun terfynol i'r Awdurdod Tân i'w gymeradwyo.

Cam gweithredu 4: Parhau i gynnal archwiliadau diogelwch tân yn seiliedig ar y rhaglen arolygu ar sail risg.

- Bu'r Gwasanaeth yn hyrwyddo 'Wythnos Diogelwch Busnesau' yn ystod mis Medi gan gynnig amrywiaeth o gyngor diogelwch tân i fusnesau bach a chanolig.
- Tynnodd staff Diogelwch Tân Busnesau sylw at ddeddfwriaeth newydd a ddaeth i rym ar 1 Hydref, sy'n ei gwneud yn ofynnol i bob busnes gofnodi asesiad risg tân a threfniadau diogelwch tân yn llawn, waeth nifer y bobl a gyflogir a maint neu fath y busnes.
- Mynychodd staff diogelwch tân busnesau gyfarfod i drafod yr heriau diogelwch tân sy'n wynebu darparwyr tai. Trafodwyd cyngor diogelwch ac arferion gorau, gan gynnwys rheoli'r risgiau sy'n gysylltiedig â sgwteri sy'n cael eu pweru gan fatiau ion lithiwm ac e-feiciau yn cael eu storio mewn blociau o fflatiau.
- Yn ddiweddar, mae'r Adran Diogelwch Tân wedi gwella ei gwaith o fonitro tanau sy'n ymwneud â 'nwyddau gwynion'.

Cam gweithredu 5: Parhau i greu gweithle cynhwysol sy'n galluogi'r holl staff i berfformio hyd eithaf eu gallu, a diwallu anghenion amrywiol ein cymunedau.

- Mae gan y Gwasanaeth swyddog 'Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant' penodedig.

- Trwy'r Rhwydwaith Staff Niwroamrywiaeth, mae staff wedi cael cymorth i fynychu cyfleoedd datblygu allanol, gan gynnwys:
  - ◊ Penwythnos Datblygu Menywod yn y Gwasanaeth Tân
  - ◊ Uwchgynhadledd Gwrth-hiliaeth
- Mynychodd staff y Gynhadledd Cymdeithas Gwasanaeth Tân Asiaidd yn Leeds a oedd â'r thema 'Ysgogi Symud a Deall Eich Dylanwad'. Dywedodd y rhai a oedd yn bresennol fod hyn yn rhywbeth i'n hatgoffa mai cyfrifoldeb pawb yw cefnogi newid yn y gwasanaeth tân yn gadarnhaol.
- Hyrwyddodd y Gwasanaeth ymwybyddiaeth o ymgyrchoedd Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant, gan gynnwys:
  - ◊ Wythnos Ymwybyddiaeth o Fyddardod
  - ◊ Mis Pride
  - ◊ Mis Hanes Sipsiwn, Roma, a Theithwy
- Cyhoeddwyd adroddiad 'Bwlch Cyflog Rhywedd' (GPG) 2022, sy'n rhoi cipolwg ar ddata cyflog y Gwasanaeth ar gyfer 31 Mawrth bob blwyddyn. Y data GPG diweddaraf yw 8.29%, sydd ychydig yn is na'r cyfartaledd cenedlaethol o 8.30% ar gyfer 2022.
- Rhoddodd yr adran Hyfforddiant a Datblygu wasanaeth adrodd ar waith i adolygu asesiadau dysgu ymgeiswyr, sy'n helpu i ddatblygu sgiliau a nodi rhwystrau a rhagfarnau systemig i'w galluogi i gynllunio polisiau, arferion a gwasanaethau sy'n deg ac yn gynhwysol i bawb yn effeithiol.
- Mae'r Gwasanaeth yn cyfrannu at Grŵp Datblygu Sefydliadol a Phobl Cymru Gyfan (PODG) i nodi cyfleoedd a chynnal trosolwg rhagweithiol o'r holl weithgareddau AD, Dysgu a Datblygu, Cydraddoldeb ac Amrywiaeth, a'r Iaith Gymraeg.
- Roedd Grŵp Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant Cymru Gyfan wedi'i ailsefydlu gyda'r bwriad o sefydlu llinellau sylfaen yn erbyn Adroddiad Sbotolau Arolygiaeth Cwnstabiliaeth a Tân Ei Fawrhydi (HMIFRS) ac unrhyw gynlluniau diwylliant a chynhwysiant eraill.
- Mae canllawiau cymorth i ofalwyr ar gael i bob aelod o staff. Mae'r Gwasanaeth yn cydnabod bod gan rai pobl eisoes gyfrifoldebau gofalu neu eu bod yn debygol o ysgwyddo cyfrifoldebau gofalu, ac y bydd gofalwyr yn anochel yn rhan o'r gweithlu. Mae hefyd yn gwerthfawrogi y gall rhai gweithwyr gael anhawster i gydbwysu eu hymrwymiadau gwaith a gofalu.

Cam gweithredu 6: Gwella iechyd, ffitrwydd a lles staff trwy ddarparu cyngor a gwybodaeth, monitro gweithredol ac addysg.

- Mae gan y Gwasanaeth dîm 'Iechyd, Ffitrwydd a Lles' penodedig sy'n rhoi cyngor ar ffordd o fyw. Gallant gefnogi staff gyda rhaglenni ymarfer corff a chymorth maeth. Mae'r tîm hefyd yn Swyddogion Cymorth Cyntaf Iechyd Meddwl ac yn gallu cynorthwyo mewn argyfwng.

- Gall pob aelod o'r staff gynnal adolygiad ffordd o fyw gyda'r tîm Ffitrwydd Corfforol, sy'n cynnwys asesiad ffitrwydd.
- Gan weithio'n agos gyda'r darparwr iechyd galwedigaethol penodedig, datblygodd y Gwasanaeth ffyrdd newydd o weithio i wella a blaenoriaethu iechyd gweithwyr yn y gweithle.
- Mynychodd staff y gwasanaeth gynadleddau Ffitrwydd Tân i gael y wybodaeth ddiweddaraf am dueddiadau, gweithgareddau ac arloesiadau.
- Roedd y tîm 'Iechyd, Ffitrwydd a Lles' hefyd yn rhoi cymorth i ddarpar ymgeiswyr i fod yn ddiffoddwyr tân newydd ar ddiwrnodau dethol diffoddwyr tân.
- Hyrwyddo ffitrwydd:
  - ◊ Mae 'Traed ar Dân' wedi'i gynllunio fel her grŵp i annog staff o unrhyw allu ffitrwydd i fynd allan i gerdded ac olrhain eu symudiadau dyddiol.
  - ◊ Digwyddiadau Park Run ar draws ardal Gogledd Cymru.
- Mae'r gwasanaeth wedi ymrwmo i Siarter Teithio Llesol Cymru.
- Cafwyd effaith gadarnhaol, gyda nifer y dyddiau o absenoldeb gan staff yn lleihau 7.5% (343 diwrnod neu shifftiau) rhwng 2021-22 a 2023-24.
- Mae'r Arbenigwyr AD yn ymweld â gorsafoedd ac adrannau (yn ystod y dydd a gyda'r nos) ac yn darparu sesiynau Trosolwg AD, gan gynnwys diweddariadau pwysig diweeddar, i ymgysylltu gweithwyr â'r gwasanaethau y mae AD yn eu darparu a'r buddion sydd ar gael iddynt.
- Parhad o'r sesiynau Siop Siarad, a ysgogwyd gan yr Arolwg Staff Teulu Tân. Mae'r sesiynau hyn wedi'u hanelu at hyrwyddo sgysiau dwyffordd, gan roi'r cyfle i siarad yn rhydd am faterion ehangach, yn ogystal â thynnu sylw at safbwyntiau a syniadau newydd gan staff mewn gorsafoedd a lleoliadau ar draws y rhanbarth. Mae'n gyfle i rwydweithio ac i rannu syniadau newydd, i fod yn agored i ffyrdd newydd o feddwl, ac i helpu staff i deimlo eu bod yn cael eu cynnwys a'u bod yn gallu herio prosesau mewn amgylchedd cadarnhaol a chefnogol i'r ddwy ochr.
- Cyflwyno llinell gymorth hunanladdiad. Mynychodd staff Adnoddau Dynol hefyd ddigwyddiad atal hunanladdiad a hunan-niweidio, a oedd yn cynnwys gwybodaeth am ddatblygiadau cenedlaethol a chynnig drafft ar gyfer gwasanaeth yng Ngogledd Cymru.
- Cymerodd staff AD ran mewn Archwiliad Rheoli Presenoldeb lle gwerthuswyd cadernid ac effeithiolrwydd y rheolaethau sy'n cefnogi'r system(au) AD/cyflogres ac absenoldeb oherwydd salwch i sicrhau dilysrwydd, cywirdeb ac amseroldeb taliadau i weithwyr.
- Cyflwynodd y Gwasanaeth gyfweiliadau ymadael ar-lein i fonitro a deall yn well pam mae gweithwyr yn gadael y Gwasanaeth Tân, ac i nodi meysydd i'w gwella o ran cadw ac ymgysylltu â gweithwyr.
- Cyflwyno Arolwg Adborth Gwasanaeth 12 mis i ganfod a yw gweithwyr newydd yn cael digon o gefnogaeth yn ystod camau cychwynnol eu gyrfa yng Ngwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru.

Deddf Iechyd a Diogelwch yn y Gwaith etc 1974 yw'r brif ddeddfwriaeth sy'n llywodraethu iechyd a diogelwch yn y gweithle ym Mhrydain Fawr. Mae digwyddiadau sy'n ymwneud â gwaith a damweiniau a fu bron â digwydd yn cael eu monitro drwy'r Pwyllgor Iechyd, Diogelwch a Lles. Er nad yw'n orfodol ar hyn o bryd, anogir cyrff cyhoeddus i gynnwys crynodeb o'u perfformiad iechyd a diogelwch yn eu hadroddiadau blynyddol.

Iechyd a Diogelwch

Ystadegau digwyddiadau diogelwch dros y flwyddyn ariannol 2023/24

Gwasanaeth Tân ac Achub
Fire and Rescue Service

**Gostyngiad o 10%
o ddamweiniau**

Cafodd **307** o ddigwyddiadau diogelwch ei gofnodi rhwng Ebrill taf a Mawrth 31ain, i gymharu â chyfanswm o **412** dros y cyfnod 2022/23. Mae hyn yn ostyngiad o **34%**.

149

Achosion Agos

51

o anafiadau

24%

**o anafiadau yn arwain at
amser i ffwrdd o'r gweithle**

32

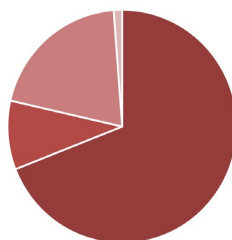
**adroddiadau o ddifrod
i Fflyd Wen**

45

**adroddiadau o ddifrod
i Fflyd Goch**

Fath o Ddifrod Cerbyd

Ymlaen: **58%**

Nôl: **25%**

Sefydlog: **17%**

Amcan 2: Parhau i gydweithio i helpu cymunedau i wella eu gwytnwch

Amcanion llesiant a gyflawnwyd:

Mae gweithio gyda chymunedau lleol yn hynod bwysig i wella diogelwch ac i helpu cymunedau i ddod yn fwy gwydn. Bu'r Awdurdod yn gweithio'n agos gydag asiantaethau partner drwy gydol 2023-24 o amgylch ardaloedd wedi'u targedu er mwyn cynorthwyo cymunedau a busnesau lleol i rag-gynllunio ac addysg, gan eu galluogi i ddod yn fwy gwydn mewn argyfyngau.

Crynodeb o gyflawniadau yn erbyn Amcan 2 Cynllun Corfforaethol 2021-24.

Rhoddodd y Gwasanaeth gynlluniau Parhad Busnes a oedd wedi'u hymarfer yn dda ar waith yn ystod pandemig Covid-19, ac addasodd staff yn gyflym i weithio gartref neu o eiddo arall a ystyriwyd yn ddiogel. O ganlyniad, ni fu unrhyw darfu ar ein hymateb i argyfwng.

Parhaodd technoleg i ddatblygu'n gyflym, gyda staff yn trosglwyddo o ddefnyddio Skype i Microsoft Teams. Mae'r Gwasanaeth bellach hefyd yn defnyddio dilysu aml-ffactor i gynyddu diogelwch rhag ymosodiadau seiberddiogelwch.

Prynwyd asedau gweithredol newydd, megis camerâu tanddwr, Polion Achub, ac ysbieन्द्रychau, i gynorthwyo criwiau gweithredol mewn digwyddiadau llifogydd a digwyddiadau argyfwng eraill.

Mae llwyfannau cyfryngau cymdeithasol yn parhau i gael eu defnyddio'n rheolaidd i hyrwyddo diogelwch rhag tân, ac i ddarparu gwybodaeth i ardaloedd lleol a allai gael eu heffeithio gan ddigwyddiadau brys parhaus neu fawr.

Yn ystod oes tair blynedd y cynllun hwn, rydym wedi:

- Cwblhau prosiect arfaethedig i ddisodli'r holl Derfynellau Data Symudol (MDTs), gan fod y dechnoleg bresennol yn agosáu at 'ddiwedd oes'.
- Daeth y feddalwedd a gymerodd le'r Terfynellau Data Symudol â gwelliannau i berfformiad ac argaeledd gwybodaeth, ynghyd â gwelliant ychwanegol i'r caledwedd, sydd bellach yn ddyfais y gellir ei thynnu o'r injan dân.
- Cyflwyno rheolaethau diogelwch seilwaith rhwydwaith ychwanegol i wella diogelwch y system TG.

Cyflawniadau yn 2023-24

Cam gweithredu 1: Cyflwyno Microsoft 365 fel ffordd o wella cyfathrebu ac integreiddio gyda phartneriaid.

- Yn ystod mis Awst, lansiodd y Gwasanaeth ei fewnrwyd newydd sbon, 'Hwb Tân'. Mae gan bob adran, ardal neu orsaf ei 'hwb' (ardal electronig) ei hun, gyda'r gallu i uwchlwytho eu gwybodaeth a'u digwyddiadau eu hunain i'w rhannu â chydweithwyr. Trwy M365, mae'r ffeiliau a'r ffolderi hyn hefyd yn hygyrch o ddyfeisiau personol.
- Parhaodd hyfforddiant M365 i gael ei raeadru trwy gydol y Gwasanaeth.
- Cafodd aelod o staff ei recriwtio i gynllunio a rheoli hyfforddiant M365 ac ymateb i ymholiadau M365 yn ôl yr angen.

Cam gweithredu 2: Parhau i gydymffurfio â Safonau'r Gymraeg, gan gynnwys hyrwyddo gweithgareddau a dysgu.

- Ym mis Mai, cymerodd staff ran yn ffilmio'r gyfres ddrama sebon Gymraeg 'Rownd a Rownd', gyda'r golygfeydd yn cael eu darlledu yn ystod yr hydref. Roedd un o'r prif gymeriadau yn rhan o dân yn y stori, a diolch i'n cyfranogiad ni fe gafodd pwyslais cryf ei roi ar gyfleu negeseuon diogelwch tân.
- Roedd Gwylfa Las, Caernarfon hefyd ar gamera ym mis Mai, yn cael ei ffilmio fel rhan o raglen 'Rygbî am byth' S4C. Roedd y Rheolwr Criw sy'n rhan o dîm rygbi Merched Caernarfon, yn cael ei ffilmio fel rhan o gyfres ddogfen yn dilyn y tîm drwy'r tymor rygbi. Roedd cynhyrchwyr y gyfres yn awyddus i ddarganfod mwy am y gwaith mewn gorsaf dân, a oedd yn gyfle i hyrwyddo llwybrau gyrfa o fewn y gwasanaeth.
- Cefnogodd y Gwasanaeth yr ymgyrch 'Defnyddia dy Gymraeg', a lanswyd gan Gomisiynydd y Gymraeg i annog pawb i ddefnyddio'u Cymraeg bob dydd. Darparwyd byrddau 'weip-sych' newydd i'w defnyddio mewn gweithleoedd a gorsafoedd i helpu i gefnogi dysgwyr Cymraeg a Phencampwyr y Gymraeg.

Cam gweithredu 3: Gweithio ar y cyd â'n partneriaid a'n cymunedau i ddatblygu cynlluniau i leihau ac ymateb i danau gwyllt ac argyfyngau sy'n gysylltiedig â'r hinsawdd.

- Mynychodd staff Gynhadledd Tanau Gwyllt Cymru Gyfan ddeuddydd ym Merthyr Tudful ym mis Mehefin. Cafodd y digwyddiad ei gynnal gan Wasanaeth Tân ac Achub Canolbarth a Gorllewin Cymru a roddodd gyfle i gydweithwyr ledled Cymru gysylltu â'i gilydd a datblygu strategaethau ar gyfer y dyfodol wrth ymateb i danau gwyllt.
- Mynychodd staff Sioe Amaethyddol Frenhinol Cymru ym mis Gorffennaf i dynnu sylw at negeseuon diogelwch a thynnu sylw at beryglon tanau gwyllt.
- Mae menter Dawns Glaw Cymru gyfan, sef tasglu aml-asiantaeth sy'n ceisio mynd i'r afael ag effaith tanau glaswellt, yn y broses o drawsnewid yn Fwrdd Tanau Gwyllt Cymru. Cyfarfu ar faes y Sioe Frenhinol i lansio'r Siarter Tanau Gwyllt newydd.
- Yn ystod mis Medi, derbyniodd swyddogion Cyfoeth Naturiol Cymru (CNC) hyfforddiant gan staff y Gwasanaeth Tân ac Achub ar alluoedd ein Huned Amddiffyn yr Amgylchedd ac offer diogelu rhag llygredd. Cafodd swyddogion CNC gipolwg ar

gynnwys y pecyn amgylchedd ynghyd â chyfle i ddefnyddio rhywfaint o bast 'dammit' i atal gollyngiad. Cawsant gyfle hefyd i weld arddangosiad ar sut i ddefnyddio mat 'dammit', cyn gweld yr offer sy'n cael ei gludo gan Uned amddiffyn yr amgylchedd a chael esboniad ar sut mae'r offer yn cael ei ddefnyddio.

- Mae'r 'Grŵp Llywio Ymgyrchoedd' wedi parhau i weithio gyda'r adran Cyfathrebu Corfforaethol i hyrwyddo diogelwch a negeseuon ynghylch Tanau gwyllt yn rhagweithiol ar draws holl lwyfannau'r cyfryngau

Cam gweithredu 4: Gweithredu argymhellion yr adolygiad tanau gwyllt.

- Fel rhan o waith parhaus Tanau Gwyllt Cymru Gyfan, cafodd y Siarter Tanau Gwyllt ei drafftio, ei hadolygu a'i chwblhau gan bob un o'r tri Gwasanaeth Tân ac Achub yng Nghymru i baratoi ar gyfer ei lansio a'i chyhoeddi yn Sioe Frenhinol Cymru, Llanfair-y-muallt, yn ystod mis Gorffennaf. Gellir gweld y Siarter Tanau Gwyllt yma.
- Mae'r Siarter Tanau Gwyllt yn canolbwyntio ar dri ymrwymiad allweddol:
  - ◊ Gweithio mewn partneriaeth
  - ◊ Cydnerthedd amgylcheddol a chymunedol
  - ◊ Atal a Diogelu
- Rhoddwyd gwybodaeth i uwch reolwyr am symud a defnyddio asedau a gludir yn yr awyr, er enghraifft, dronau a hofrenyddion.
- Yn ystod mis Mawrth, roedd staff gweithredol ar draws ardal y Gwasanaeth yn cael eu mesur ar gyfer Offer Gwarchod Personol FlamePro ar gyfer Tanau Gwyllt a fydd yn cael eu dosbarthu yn ddiweddarach eleni. Dyma becyn ysgafn a fydd o fudd mawr yn ystod amodau tanau gwyllt heriol.
- Mae'r Gwasanaeth yn parhau i ymgysylltu â Chyngor Cenedlaethol y Penaethiaid Tân ynghylch gweithgareddau tanau gwyllt, a mynychu a chymryd rhan mewn adolygiadau ôl-drafodaeth rhithwir a diweddariadau hyfforddiant.
- Mynychodd swyddogion tanau gwyllt tactegol ddigwyddiadau hyfforddi ar-lein y Swyddfa Dywydd, a oedd yn cynnwys:
  - ◊ Tueddiadau tywydd byd-eang a'r DU
  - ◊ Gwyddor Tân: Ymddygiad Tanau Gwyllt
  - ◊ Ffactorau meteorolegol tanau gwyllt a phlu mwg
  - ◊ Newid yn yr hinsawdd ac effeithiau tanau gwyllt

Amcan 3: Gweithredu mor effeithiol ac effeithlon â phosibl, gan wneud y defnydd gorau o'r adnoddau sydd ar gael

Amcanion llesiant a gyflawnwyd:

O ystyried y cefndir o ansicrwydd ariannol, yr argyfwng costau byw, chwyddiant cynyddol a'r cynnydd posibl yn y galw am wasanaethau ar draws y sector cyhoeddus, mae'n anochel y bydd yr Awdurdod yn wynebu heriau o ran gallu cynnal ei wasanaethau dros y degawdau nesaf. Mae'r pwysau ar wasanaethau tân ac achub yn debygol o ddod o sawl cyfeiriad gwahanol, gan gynnwys y gallu i recriwtio a chadw digon o ddiffoddwyr tân ar-alwad.

Crynodeb o gyflawniadau yn erbyn Amcan 3 Cynllun Corfforaethol 2021-24.

Cynyddodd cyllideb y Gwasanaeth flwyddyn ar ôl blwyddyn (£37.07m - £39.41m - £44.39m); fodd bynnag, parhaodd y Gwasanaeth i chwilio am fesurau arbed costau i sicrhau bod y cyhoedd yn derbyn gwasanaethau gwerth am arian.

Er mwyn cynnal cyflwyno'r gwasanaethau, cynhaliwyd nifer o adolygiadau mewnol, gan gynnwys:

- Adolygiad o Danau Gwyllt (2022-23)
- Adolygiad o'r System Dyletswydd ar Alwad (2022-23)
- Adolygiad o'r Ddarpariaeth Frys (2022-23)
- Adolygiad Arlwyio i ystyried rôl cogyddion mewn Gorsafoedd (2021-22)
- Adolygiad Gweinyddol (2021-22)

Ar 16 Ionawr 2023, cymeradwyodd Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru, fel rhan o Strategaeth Ariannol 2023-26, i dreialu uchafswm amser ymateb o 35 munud. Mae'r penderfyniad hwn yn lleihau nifer y peiriannau sydd ar gael ledled Gogledd Cymru o 20 i 18 o beiriannau tân yn ystod y dydd, ac i 28 yn ystod y nos. Daeth hyn i rym ar 1 Ebrill 2023.

Cyflawniadau yn 2023-24

Cam gweithredu 1: Cwblhau'r adolygiad ymateb brys ac ymgynghori ar y canlyniadau gyda rhanddeiliaid perthnasol cyn gweithredu argymhellion.

- Cynhaliwyd ymgynghoriad cyhoeddus yr Ymateb i'r Adolygiad o'r Ddarpariaeth Frys (ECR) rhwng 21 Gorffennaf a 22 Medi, a oedd yn cynnwys estyniad oherwydd y lefel uchel o ddiddordeb ynddo.
- Derbyniwyd dros 1,700 o ymatebion, gan ddangos pa mor bwysig oedd yr ymgynghoriad hwn i bobl Gogledd Cymru.

- Yng nghyfarfod yr Awdurdod ar 18 Rhagfyr 2023, wrth ystyried pa opsiwn i'w weithredu gan yr ECR, gofynnodd Aelodau'r Awdurdod Tân ac Achub (FRA) i "Swyddogion barhau i weithio gyda'r holl randdeiliaid i ddatblygu opsiwn parhaol newydd, gan ystyried penderfyniad heddiw a chyfyngiadau'r gyllideb arfaethedig."
- Lanswyd apêl fewnol yn gofyn i aelodau o staff gymryd rhan a bod yn rhan o 'Grŵp Gorchwyl a Gorffen yr Adolygiad o'r Ddarpariaeth Frys' newydd i edrych ar opsiynau amgen ar gyfer darpariaeth frys. Mae'r grŵp hwn wedi dechrau edrych o'r newydd ar yr heriau sy'n ymwneud â'r rhag-gynllunio cyfredol, a'r ymyrraethau dyddiol sydd eu hangen i gefnogi'r ddarpariaeth o ddarpariaeth frys decach. Mae hyn wedyn yn caniatáu i'r grŵp archwilio sut y gellir cyflawni gwelliannau mewn effeithiolrwydd ac effeithlonrwydd o fewn y gyllideb.
- Ym mis Chwefror cafwyd cyfarfod cyntaf Grŵp Gorchwyl a Gorffen yr Adolygiad o'r Ddarpariaeth Frys, lle cafwyd cyflwyniadau gan Dîm Trawsnewid y Gwasanaeth, Cyllid a'r Rheolwr Argaeledd i atgoffa pawb am y sefyllfa bresennol a'r heriau i gynhyrchu syniadau a thrafodaeth. Mae'r grŵp gorchwyl a gorffen yn parhau i gyfarfod bob pythefnos i dair wythnos i ddatblygu'r darn hwn o waith.

Cam gweithredu 2: Mabwysiadu Canllawiau Gweithredol Cenedlaethol ar gyfer ystafelloedd Rheoli fel rhan o adolygiad o'n trefniadau staffio Ystafelloedd Rheoli a sgiliau'r gweithlu gyda'r nod o wella ein gwydnwch.

- Cynhaliwyd a chwblhawyd dadansoddiad bwllch strategol.
- Nododd y dadansoddiad hwn y gwaith sydd ei angen i weithredu'r Canllawiau Gweithredol Cenedlaethol.
- Mae'r gwaith yn mynd rhagddo a dylid ei gwblhau erbyn diwedd 2024.

Cam gweithredu 3: Cefnogi'r gwaith o gyflawni deilliannau o adolygiad profiad staff y system ddyletswydd ar alwad.

- Cynhaliwyd adolygiad llawn o'r System Dyletswydd ar Alwad (RDS), gan ganolbwyntio ar brofiadau staff sy'n gweithio o fewn y system ddyletswydd hon. Ymchwiliodd yr adolygiad faterion a godwyd gan staff RDS; nododd yr adborth a gasglwyd ac adroddiadau am y system ddyletswydd ar alwad ffynonellau'r materion a nodwyd, a datblygu opsiynau ar gyfer gwelliannau posibl.
- At ei gilydd, sefydlwyd 10 prif ymholiad:
  - ◊ Talu a gwobrwyo staff RDS
  - ◊ Denu, dethol, recriwtio a chynefino staff RDS
  - ◊ Proses dyrchafu staff RDS
  - ◊ Cadw staff a rheolwyr llinell leol
  - ◊ Neilltuo amser ar gyfer hyfforddi
  - ◊ Neilltuo amser ar gyfer gweinyddu
  - ◊ Defnydd o sgiliau

- ◊ Ymgysylltu â'u prif gyflogwyr
  - ◊ Cydnabod cyfraniadau a dathlu llwyddiannau
  - ◊ Gofynion adnoddau
- Mae cynnydd sylweddol wedi'i wneud yn erbyn llawer o'r argymhellion. Gwyliodd rheolwyr goruchwyllo a chanol gyflwyniad ar y gwaith a gwblhawyd hyd yn hyn, a'r gwaith sy'n parhau i fynd rhagddo i fynd i'r afael â'r argymhellion.

Cam gweithredu 4: Mireinio prosesau pensiynau a chyflogres a gweithredu modiwlau cyllideb.

- Roedd cynnydd ar gyfer y cam hwn yn arafach na'r disgwyl oherwydd adolygiad Cyllid a Thollau EF, archwiliad allanol, a gweithredu gofynion cyfreithiol ar gyfer pensiynau diffoddwyr tân.
- Nodwyd gwaith gan yr ymgynghorwyr meddalwedd ond nid yw wedi'i gytuno eto.
- Mae taflen ffeithiau diffoddwyr tân sy'n gadael wedi cael ei hadolygu a'i dychwelyd i'w datblygu ymhellach.
- Bydd y gwaith yn parhau i gwblhau'r cam hwn.

Amcan 4: Parhau i nodi cyfleoedd i annog mwy o ymgysylltu â phobl, cymunedau, staff a rhanddeiliaid

Amcanion llesiant a gyflawnwyd:

Yn ystod 2023-24, parhaodd yr Awdurdod i wella'r ffordd y mae'n cyfathrebu ac yn ymgysylltu â chymunedau ynghylch y gwasanaethau y mae'n eu cyflawni.

Mae dull cydweithredol o weithio ar draws ein swyddogaethau ein hunain ac ar y cyd â'n partneriaid gwasanaethau brys, awdurdodau lleol, byrddau gwasanaethau cyhoeddus a rhanddeiliaid eraill yn sicrhau bod negeseuon diogelwch yn cael eu hyrwyddo'n gyson ac yn eang yn ogystal â datblygu technegau arloesol a rhannu arferion gorau.

Ffocws arbennig eleni oedd gwella cyfathrebu â'n staff, yn enwedig mewn perthynas â'r rhai a gyflogir o dan y system dyletswydd rhan amser (ar-alwad) a gweithredu'r canfyddiadau allweddol o'n harolwg staff Teulu Tân cyntaf un.

Crynodeb o gyflawniadau yn erbyn Amcan 4 Cynllun Corfforaethol 2021-24.

Roedd yr Adolygiad o'r Ddarpariaeth Frys ar gael ar gyfer ymgynghoriad cyhoeddus rhwng mis Gorffennaf a mis Medi 2023. Buom yn gweithio gyda staff, cyrff cynrychioliadol, aelodau'r cyhoedd, cynrychiolwyr y cyngor, a grwpiau agored i niwed lleol i ddeall yr hyn sy'n wirioneddol bwysig petaech chi, neu rywun rydych yn gofalu amdano neu'n ei gynrychioli, angen ein gwasanaethau mewn argyfwng.

Derbyniodd yr ymgynghoriad dros 1,700 o ymatebion. Mae gweithgor Gwasanaeth newydd wedi'i ffurfio i ddatblygu opsiwn parhaol newydd, gan ystyried canlyniadau'r ymgynghoriad a therfynau'r gyllideb arfaethedig.

Yn ystod oes tair blynedd y cynllun hwn, rydym wedi:	2021-22	2022-23	2023-24
• Mynychu 1,457 o danau bwriadol, yn 2023-24 cofnodwyd y nifer isaf a fynychwyd (466 o ddigwyddiadau).	472	519	466
• Cynnal sgysiau addysgol diogelwch tân i 40,899 o blant a phobl ifanc.	2,061	18,001	20,837
• Cwblhau a dadansoddi dau Arolwg Teulu Tân mewnol yn llwyddiannus yn ystod 2021-22 a 2023-24.			

Cyflawniadau yn 2023–24

Cam gweithredu 1: I gaffael a gosod offer stowio i leihau lledaeniad halogyddion tân.

- Yn ystod mis Mai derbyniodd y Gwasanaeth bum peiriant newydd sy'n cynnwys addasiadau halogyddion
- Roedd yr addasiadau o ganlyniad i waith cydweithredol y 'Grŵp Halogyddion', a oedd yn cynnwys cynrychiolwyr o'r adran Fflyd, yr adran Gweithrediadau Technegol, ac Undeb y Brigadau Tân.
- Bydd y dull stowio offer diwygiedig ar beiriannau tân, ynghyd â chyflwyno gweithdrefn weithredu gadarn yn sicrhau bod amlygiad diffoddwyr tân i halogyddion yn cael ei leihau'n sylweddol.
- Bydd peiriannau eraill yn y Gwasanaeth yn cael eu haddasu yn y dyfodol er mwyn creu mwy o le i storio bagiau cit.
- Rhoddwyd cyflau gwarchod rhag tân a gronynnau i bob diffoddwr tân i helpu i leihau eu hamlygiad i halogyddion tân.
- Cafodd pob diffoddwr tân fag cit ar gyfer Offer Gwarchod Personol (PPE) i sicrhau bod eu PPE yn cael ei gadw'n lân ac yn rhydd rhag halogyddion tân.
- Comisiynwyd dau beiriant golchi diwydiannol newydd i roi glanheud dwfn i setiau Offer Anadlu (BA) ac offer cysylltiedig i gael gwared ar halogyddion tân.

Cam gweithredu 2: Gweithredu Strategaeth Pobl a Datblygu Sefydliadol Cymru Gyfan.

- Yn ystod y flwyddyn, ehangodd y gwaith drwy weithgor Strategaeth Datblygu Sefydliadol a Phobl Cymru Gyfan, a chytunwyd ar bedair thema newydd i'w datblygu ar gyfer Strategaeth 2024–27:
  - ◊ Adnoddau'r Gwasanaeth Tân ac Achub
  - ◊ Iechyd a Llesiant
  - ◊ Diwylliant a Chynhwysiant
  - ◊ Arloesedd a Thechnoleg
- Fodd bynnag, ym mis Ionawr, gwnaed penderfyniad i ohirio drafftio'r Strategaeth Datblygu Sefydliadol a Phobl ar gyfer 2024–27 oherwydd cyhoeddiad adroddiad ar ddiwylliant a gwerthoedd Gwasanaeth Tân ac Achub De Cymru.

Cam gweithredu 3: Parhau i gefnogi'r gwaith o gyflawni ac adolygu'r arolwg staff teulu tân.

- Roedd ail arolwg staff 'Teulu Tân' ar agor rhwng 18 Medi ac 16 Hydref, ac fe'i rheolwyd gan gwmni annibynnol o'r enw 'People Insight' i sicrhau tryloywder.

- Roedd yr arolwg yn agored i bawb o fewn y Gwasanaeth a'i nod oedd ceisio barn ar ystod o bynciau.
- Cofnodwyd cyfradd ymateb o 43%, sy'n is na'r arolwg Teulu Tân cyntaf, a oedd â chyfradd ymateb o 50%.
- Mae Grŵp Prosiect wedi'i greu i arwain y gwaith wrth nodi a chyflwyno cynllun gweithredu.
- Mae diweddariadau rheolaidd yn parhau i gael eu cyfleu i holl staff y Gwasanaeth yn fewnol.

Cam gweithredu 4: Parhau i ddarparu rhaglenni/gweithgareddau ac ymyriadau Plant a Phobl Ifanc, cyflwyno'r Ddyletswydd Trais Difrifol a fabwysiadwyd ym mis Ionawr 2023 gan yr holl bartneriaid strategol ar Fwrdd Partneriaeth Gogledd Cymru Mwy Diogel.

- Lanswyd platfform dysgu newydd am ddim, sef '[StayWiseCymru](#)', gydag adnoddau wedi'u hanelu at blant a phobl ifanc ar stondin y Gwasanaethau Tân ac Achub yn Eisteddfod Genedlaethol yr Urdd.
- Mae StayWise Cymru yn darparu adnoddau y gellir eu lawrlwytho am ddim ar ystod o themâu diogelwch, gyda gwersi sy'n canolbwyntio ar y Gwasanaethau Brys ac Elusennau Diogelwch ar gael. Mae adnoddau ar gael i addysgwyr, defnyddwyr golau glas a'r cyhoedd.
- Ym mis Mehefin, ymwelodd staff ag ysbytai ar draws y rhanbarth fel rhan o 'Wythnos Diogelwch Plant', gan gysylltu â chleifion a'u teuluoedd trwy ein masgot diogelwch tân poblogaidd, [Sbarc](#).
- Parhaodd y Gwasanaeth â'i raglen o [Gyrsiau Prosiect y Ffenics](#), sy'n helpu i fagu hyder mewn pobl ifanc.
- Aeth staff y gwasanaeth Ffeiriau Wythnos y Glas i hyrwyddo cyngor diogelwch tân i fyfyrwyr prifysgol.

Amcan 5: Cynnal gweithlu cydnerth, medrus, proffesiynol a hyblyg

Amcanion llesiant a gyflawnwyd:

Parhaodd yr Awdurdod i ymestyn ei ymdrechion i ddenu, datblygu a chadw gweithlu sy'n adlewyrchu'r amrywiaeth o fewn y cymunedau y mae'n eu gwasanaethu.

Mae cefnogi cydraddoldeb ac amrywiaeth wrth galon diwylliant a gwerthoedd craidd yr Awdurdod, gan groesawu ymrwymiad i amrywiaeth a chynhwysiant, awydd i ymdrechu am ragoriaeth, amddiffyn cymunedau a gwerthfawrogi ei bobl. Mae gweithlu sydd wedi'i ddatblygu a'i hyfforddi'n briodol i fod yn ddiogel o fudd i bobl Cymru, ac mae fframwaith rheoli perfformiad datblygedig yn cefnogi rheolwyr i fodloni gofynion eu rolau.

Crynodeb o gyflawniadau yn erbyn Amcan 5 Cynllun Corfforaethol 2021–24.

Fe dynnodd tân Tŵr Grenfell yn ystod mis Mehefin 2017 sylw at sut mae'r holl Wasanaethau Tân ac Achub yn ymateb ac yn delio â thanau, yn enwedig mewn adeiladau uchel. Ymatebodd y Gwasanaeth i Bapur Gwyn Llywodraeth Cymru 'Adeiladau Mwy Diogel yng Nghymru'. Sefydlodd Llywodraeth Cymru hefyd Dîm Arolygu ar y Cyd, a oedd yn cynnwys uwch aelod o'n tîm diogelwch Tân.

- Hyfforddwyd Swyddogion Ymchwilio i Danau i gydymffurfio â'r safon ISO 17020 newydd (mae hyn yn cynnwys gweithgareddau cyrff arolygu), a ddaeth i rym ym mis Hydref 2023.
- Parhaodd y Gwasanaeth i fabwysiadu Polisi Gweithio Ystwyth ar gyfer yr holl staff (pan fo'n briodol ar gyfer y Gwasanaeth a'r unigolyn).
- Adnewyddwyd ardystiad Gwobr Aur y Safon Iechyd Corfforaethol.
- Fe wnaeth y Gwasanaeth adolygu a newid y Darparwr Iechyd Galwedigaethol yn ystod y cyfnod hwn.

Cyflawniadau yn 2023–24

Cam gweithredu 1: Parhau i ganolbwyntio ar recriwtio, datblygu a chadw gweithlu medrus iawn, llawn cymhelliant a dwyieithog.

- Mae'r Gwasanaeth yn cynnig pum rhwydwaith staff, sy'n canolbwyntio ar gydraddoldeb, ond gall unrhyw un ymuno:
  - ◊ Merched yn y Gwasanaeth Tân
  - ◊ Cefnogwyr Pride Tân
  - ◊ Rhwydwaith Staff Niwroamrywiaeth
  - ◊ Rhwydwaith Staff Crefydd, Ethnigrwydd a Threftadaeth Ddiwylliannol (REACH)
  - ◊ Rhwydweithiau Rhieni a Gofalwyr

- Cyflwynwyd tri cherbyd lles newydd i'r Gwasanaeth. Mae'r cerbydau hyn wedi'u cynllunio i gynnig cyfleusterau fel cyfleusterau toiled, ac offer i gynhesu bwyd yn ystod digwyddiadau o bresenoldeb hir.
- Cyflwyno gwiriadau GDG bob tair blynedd ar gyfer yr holl staff. Mae gwiriadau'r GDG yn rhan bwysig o fesurau diogelu ac yn sicrhau bod y Gwasanaeth yn cynnal amgylchedd gwaith diogel i'r gweithwyr a'r cymunedau rydym yn eu gwasanaethu.
- Cynhaliwyd adolygiad o'r broses ddyrchafu diffoddwyr Llawn Amser o dan gylch gwaith y Pwyllgor Adnoddau Sefydliadol i sicrhau bod y prosesau dyrchafu gweithredol yn cael eu cwblhau'n deg ac yn gyfiawn. Mae hyn wedi cynnwys adolygu'r meini prawf cymhwysedd, y broses ymgeisio, llunio rhestr fer, a'r broses gyfweld.
- Parhau i weithio gyda Swyddog yr Iaith Gymraeg i wella'r wybodaeth a ddarperir i ymgeiswyr fel rhan o'r broses recriwtio yn ymwneud â gofynion y Gymraeg. Mae hyn yn caniatáu i'r Gwasanaeth wella ymgysylltiad, a chael gwared ar unrhyw rwystrau canfyddedig i wneud cais.
- Cyflwynwyd sesiynau hyfforddi 'sgiliau cyfweld' i reolwyr gorsafoedd i sicrhau eu bod yn fedrus ac wedi'u hyfforddi'n briodol i gynnal cyfweiliadau a thrafodaethau proffesiynol gyda gweithwyr a darpar ymgeiswyr ar gyfer rolau Ar-alwad a Chorfforaethol.

Cam gweithredu 2: Parhau i weithio tuag at ailddilysu Gwobr Platinwm y Safon Iechyd Corfforaethol.

- Llwyddodd y Gwasanaeth i gael statws aur a phlatinwm yng Ngwobrau 'Cymru Iach ar Waith' yn dilyn gwiriad statws uwch yn ystod mis Ebrill. Mae'r gwobrau hyn yn cydnabod cyflogwyr sy'n dangos polisiau a champau gweithredu sydd wedi'u cynllunio i hyrwyddo gweithluoedd hapusach ac iachach. Mae'r gwobrau'n anfon neges bwerus, yn fewnol ac yn allanol, ein bod wedi ymrwymo i greu amgylchedd gwaith gwell.

Cam gweithredu 3: Datblygu proses nodi a rheoli talent i ddisodli'r rhaglen datblygiad proffesiynol bresennol.

- Ym mis Ebrill, cafodd cynllun mynediad uniongyrchol arloesol Cyngor Cenedlaethol y Penaethiaid Tân ei lansio. Mae'r cynllun yn galluogi'r rhai sydd â sgiliau arwain profedig i wneud cais am swyddi Rheolwr Gorsaf, heb orfod cael profiad blaenorol yn y gwasanaeth tân na dilyn y llwybr dyrchafiad traddodiadol ar gyfer diffoddwyr tân.
- Mae'r Gwasanaeth wedi disodli'r broses ddyrchafu hirsefydlog a osodwyd ac a aseswyd yn fewnol (ADC), a oedd yn mesur perfformiad unigolyn yn erbyn rhinweddau a phriodoleddau personol blaenorol y gwasanaeth tân. Mae hwn wedi'i ddisodli gan gyfres o ymarferion rheolaethol, wedi'u gosod a'u hasesu'n annibynnol, sydd wedi'u marcio yn erbyn Fframwaith Arweinyddiaeth Cyngor Cenedlaethol y Penaethiaid Tân (NFCC). Mae'r system newydd hon yn defnyddio seicolegwyr hyfforddedig i asesu ymddygiadau a pherfformiad ein rheolwyr goruchwyllo a chanol presennol a darpar reolwyr, ac fe'i cyflwynwyd yn ddiweddar gan yr NFCC yn ystod y broses ddethol genedlaethol a ddefnyddiwyd i benodi'r Rheolwyr Gorsaf Mynediad Uniongyrchol newydd. Mantais arall o'r dull newydd hwn yw ei fod yn addas ar gyfer yr holl staff, gan gynnwys gwasanaethau gweithredol, rheoli a chorfforaethol. Yn ogystal â'r broses hon a ddefnyddir ar gyfer rheolwyr goruchwyllo a chanol, mae'n ofynnol hefyd i'n rheolwyr goruchwyllo oruchwyllo a rhoi adborth i griwiau sy'n ymgymryd ag ymarferiad safonol y gwasanaeth tân.

- Mae cyfweiliadau a chyflwyniadau diploma Datblygu Diffoddwyr tân ar gyfer ein rhaglen datblygu prentisiaid diffoddwyr tân, bellach wedi'u cyflwyno, gyda'r sesiynau hyn wedi'u cynllunio i nodi unigolion sy'n dangos y sgiliau a'r potensial i ddatblygu eu gyrfaedd diffodd tân i rolau arweinyddiaeth.
- Mae Rhaglen Datblygu Arweinyddiaeth Oruchwyliol yr NFCC (SLDP) wedi cael ei threialu gan staff ar draws y Gwasanaeth, gyda'r cyntaf o'r rhain bellach yn graddio o'r rhaglen ac yn derbyn tystysgrif a roddwyd gan y Sefydliad Rheolaeth Siartredig (CMI). Mae'r cymhwyster hwn bellach yn rhan o gyfres o gymwysterau arweinyddiaeth sydd ar gael i bob aelod o staff eu cwblhau.
- Mae aelodau o'n tîm Hyfforddi a Datblygu wedi gweithio'n agos gyda'r NFCC i ddatblygu Rhaglen Arweinyddiaeth Ganol (MLP) newydd. Mae pedwar aelod o staff wedi dechrau'r rhaglen yn ddiweddar, a byddant yn gweithio'n agos gyda'u Rheolwyr Llinell a'n Cydlynnydd Datblygu Proffesiynol i gwblhau'r cymhwyster hwn, yn ogystal â rhoi adborth i lywio penderfyniadau hyfforddiant arweinyddiaeth yn y dyfodol. Yn yr un modd â'r SLDP, mae'r rhaglen hon yn addas ar gyfer staff ym mhob rôl, gan gynnwys gwasanaethau gweithredol, rheolaeth a chorfforaethol.

Cam gweithredu 4: Cychwyn blwyddyn 1 y strategaeth hyfforddiant gweithredol 3 blynedd.

- Cafodd cynllun hyfforddi ei gwblhau a'i gyhoeddi'n fewnol er mwyn i griwiau gweithredol ddewis ac archebu cyrsiau.
- Ailddatblygwyd y cwrs modiwl diffoddwyr tân i ddiwallu anghenion y diffoddwr tân ar alwad yn well.
- Penodwyd ymarferydd meddygol newydd ar gyfer ysgogi archwiliadau meddygol. Daw hyn yn dilyn oedi sylweddol a gafwyd gan staff sy'n ceisio cael apwyntiadau meddygon teulu.
- Mae aelodau o staff wedi mynychu cyrsiau hyfforddwr i ddarparu mwy o allu i gyflwyno hyfforddiant sgiliau craidd.
- Mae ffurflenni adborth cyrsiau yn cael eu defnyddio, ac yna mae eu hatebion yn cael eu dadansoddi i nodi lle gellir gwneud gwelliannau.

Cam gweithredu 5: Adolygu ac ymateb yn unol â hynny i argymhellion Adolygiad Thematig Prif Gyngorydd Tân ac Achub Cymru.

- Cyhoeddwyd yr adroddiad thematig diweddaraf 'Dysgu o Grenfell', yn 2021, gydag argymhellion ar gyfer pob un o'r tri Gwasanaeth Tân ac Achub yng Nghymru.
- Rhoddwyd ymateb anffurfiol i Gyngorydd Tân Cymru ynghylch y cynnig i beidio â gweithredu'r holl newidiadau diogelwch tân sy'n ofynnol gan Ymchwiliad Tŵr Grenfell.
- Ymgysylltodd y Gwasanaeth â pheirianwyr a syrfewyr ymgynghorol Llywodraeth Cymru a PRP Consulting Engineers and Surveyors i nodi unrhyw broblemau gydag adeiladau dros 11 metr.
- Mae cytundebau rhannu data wedi'u drafftio i sicrhau y gellir rhannu gwybodaeth ystyrlon rhwng PRP a'r Gwasanaeth.

Amcan 6: Datblygu ffyrdd o ddod yn fwy ymwybodol o'r amgylchedd er mwyn lleihau effaith ein gweithgareddau ar yr amgylchedd

Amcanion llesiant a gyflawnwyd:

Yn 2017, gosododd Llywodraeth Cymru uchelgais i sicrhau sector cyhoeddus carbon niwtral net erbyn 2030. Ym mis Mawrth 2019, cyhoeddodd 'Ffyniant i Bawb: Cymru Garbon Isel' sy'n ceisio cefnogi'r sector cyhoeddus i waelodlin, monitro ac adrodd ar gynnydd tuag at niwtraliaeth garbon.

Yn 2023-24, ailddatganodd yr Awdurdod ei ymrwymiad i wella perfformiad amgylcheddol a'i ystyried ym mhob maes o'i waith, o atal tân i sicrhau ei fod yn ystyried technoleg sy'n gyfeillgar i'r amgylchedd. Ymrwymodd yr Awdurdod hefyd i adnewyddu ei weledigaeth amgylcheddol er mwyn dod yn sefydliad sy'n fwy amgylcheddol ymwybodol a chyfrifol.

Crynodeb o gyflawniadau yn erbyn Amcan 6

Yn dilyn adolygiad o gynnydd gan Archwilio Cymru, fe wnaeth y Gwasanaeth recriwtio 'Rheolwr yr Amgylchedd a Newid Hinsawdd'.

Gofynnwyd am wirfoddolwyr gyda'r gwasanaeth i gymryd rhan yn y 'Gweithgor Amgylchedd a Chynaliadwyedd' newydd i edrych ar leihau allyriadau carbon yn ogystal â materion amgylcheddol ehangach y gellid mynd i'r afael â nhw.

Cafodd Strategaeth Amgylcheddol ar gyfer y cyfnod 2023-30 ei drafftio mewn ymgynghoriad ag aelodau'r Awdurdod, gan gynnwys polisïau manwl ynghylch Fflyd, Ystadau a Chaffael. Mabwysiadwyd y Strategaeth yn ffurfiol gan yr Awdurdod Tân ac Achub llawn ar 17 Gorffennaf 2023, a gellir dod o hyd iddi [yma](#).

Yn ystod oes tair blynedd y cynllun hwn, rydym wedi:	2021-22	2022-23	2023-24
• Mynychu 290 o lifogydd / gwacáu o ganlyniad i ddigwyddiadau yn ymwneud â dŵr. Cynyddodd y rhain yn sydyn dros y cyfnod o dair blynedd.	76	68	146
• Mynychu 84 o ddigwyddiadau tanau gwyllt, lle'r oedd diffoddwyr tân yn y lleoliad am gyfanswm o 1,750 awr.	35 646 hours	35 628 hours	14 476 hours
• Gosod blychau nythu ar eiddo'r Gwasanaeth i helpu i gynyddu'r nifer o wenoliaid duon sy'n gostwng.			
• Cynnal arolygon delweddu thermol mewn gorsafoedd fel rhan o'n gwaith uwchraddio inswleiddio.			

• Cynnal prawf gweithredol o Olew Llysiau Hydrogenaidd (HVO) fel tanwydd cynaliadwy yn lle diesel.
• Ymgysylltu â Gwasanaeth Ynni Llywodraeth Cymru i ddatblygu cynlluniau manwl i ddatgarboneiddio ein gorsafoedd.

Cyflawniadau yn 2023–24

Cam gweithredu 1: Cefnogi'r gwaith o gyflawni Strategaeth Amgylcheddol 2023–30.

- Cyflwynodd y Gwasanaeth ei Strategaeth Amgylcheddol newydd ar gyfer 2023–30 i Aelodau'r Awdurdod Tân ac Achub fel y cam diweddaraf yn ein gwaith i greu Cymru wyrddach a mwy gwydn.
- Mae'r camau gweithredu arfaethedig canlynol wedi'u cwblhau yn unol â'r amserlen:
  - ◊ Cynllun datgarboneiddio'r fflyd
  - ◊ Cynllun datgarboneiddio gwresogi
  - ◊ Cynllun datgarboneiddio pŵer
  - ◊ Dechrau ymgysylltu â chyflenwyr er mwyn mynd i'r afael ag allyriadau
- Mae'r Strategaeth Lleihau Gwastraff wedi'i chwblhau ar ffurf ddrafft a bydd yn cael ei chwblhau unwaith y bydd trefniadau ymarferol wedi'u gwneud i gynnwys y rheoliadau rheoli gwastraff newydd yng Nghymru. Yna bydd y Gwasanaeth yn adlewyrchu unrhyw arferion diwygiedig.

Cam gweithredu 2: Parhau i ddatblygu ein gwaith monitro ac adrodd ar y defnydd o ynni ac allyriadau carbon.

- Cafodd y gwaith ei ohirio i ddechrau oherwydd problemau anfonebu ynni.
- Cafodd materion bilio trydan o fis Gorffennaf hyd at fis Medi eu datrys.
- Disgwylir i daenlenni cofnodion cyllid a defnydd, yn ogystal â'r perfformiad misol ar gyfer 2023–24 yn erbyn llinell sylfaen 2019–20, gael eu cwblhau yn ystod rhan gyntaf blwyddyn ariannol 2024–25.

Cam gweithredu 3: Datblygu ein hadroddiadau ar nwyon tŷ gwydr yn unol ag adroddiadau carbon Llywodraeth Cymru.

- Roedd angen gwaith i ddatrys problemau anfonebu ynni cyn y gellid cofnodi data.
- Adroddwyd ar ddata defnydd a defnydd ar gyfer trydan, nwy, LPG, dŵr a gwastraff ar gyfer blwyddyn ariannol 2022–23.
- Cwblhawyd taflenni data a gyflenwyd gan Lywodraeth Cymru a'u dychwelyd i Lywodraeth Cymru.
- Mae'r cam gweithredu hwn wedi'i gwblhau, ac wedi'i adrodd i Lywodraeth Cymru.

Amcan 7: Sicrhau bod gwerth cymdeithasol a chynaliadwyedd yn cael eu hystyried, gan gynnwys yn ystod prosesau caffael

Amcanion llesiant a gyflawnwyd:

Gwerth cymdeithasol yw'r gwerth y mae pobl yn ei roi ar y newidiadau y maent yn eu profi yn eu bywydau. Yn ystod 2023-24, parhaodd yr Awdurdod i ddatblygu ei werth cymdeithasol a sicrhodd fod materion cymdeithasol, economaidd ac amgylcheddol yn cael eu hystyried fel rhan o'i weithgareddau, gan gynnwys cefnogaeth i Gymdeithas y Diffoddwyr Tân Ifanc lleol a Phrosiect Ffenics.

Crynodeb o gyflawniadau yn erbyn Amcan 7 Cynllun Corfforaethol 2021-24.

Parhaodd y Gwasanaeth â'i ymrwymiad i ailgylchu ei gynnyrch diwedd oes ei hun trwy gydweithio â'r elusen 'Fire Aid'. Cynhaliwyd teithiau i Gambia ym mis Mawrth 2022 fel rhan o 'Ymgyrch Zephyr', lle rhoddwyd rhoddion o beiriant tân a chwch achub. Yn fwy diweddar, cymerodd staff o'r Gwasanaeth ran mewn confoi cenedlaethol arall i'r Wcráin i helpu i gyflenwi amrywiaeth o offer diangen.

Cyflawniadau yn 2023-24

Cam gweithredu 1: Cynnal adolygiad caffael yn dilyn penodi Rheolwr Caffael newydd.

- Penodwyd y Rheolwr Caffael a Chontractau ym mis Mehefin ac mae wedi bod yn adolygu'r system rhestr eiddo ac yn gwneud cynlluniau cyfluniad cychwynnol.
- Mae gwaith wedi dechrau i ddeall deddfwriaeth caffael newydd, ac mae cyrsiau allanol wedi'u harchebu i edrych ar gaffael cynaliadwy.
- Mae gwaith ar y 'Pecyn Hyfforddi Ymwybyddiaeth Caffael' wedi'i ohirio hyd nes y bydd ymgysylltiad â WRAP Cymru, a fydd yn digwydd yn ystod blwyddyn ariannol 2024-25.

Cam gweithredu 2: Parhau â'n rhaglen adeiladu i ddisodli tyrau hyfforddi gyda gosodiadau tŵr dur newydd.

- Mae'r tri thŵr dur wedi'u gosod yng:
  - ◊ Ngorsaf Dân Abermaw
  - ◊ Gorsaf Dân Harlech
  - ◊ Gorsaf Dân Rhosneigr

- Nodwyd rhai mân newidiadau dylunio ar gyfer pob gorsaf, a gofynnodd yr adran Gyfleusterau am arian i gwblhau'r rhain.
- Cwblhawyd yr holl waith, yn amodol ar rai mân addasiadau i'r tyrau yn unol â chais mewnol gan yr Adran Hyfforddi.

Cam gweithredu 3: Parhau i ddarparu Archwiliadau Diogel ac Iach i gymunedau Gogledd Cymru.

- Bu staff Diogelwch Cymunedol yn cysylltu â phobl sy'n byw ar gychod camlas ar hyd camlas Llangollen fel rhan o Fis Hanes Sipsiwn, Roma a Theithwyr.
- Mynychodd Gweithwyr Cefnogi Diogelwch yn y Cartref o'r tri Gwasanaeth Tân ac Achub yng Nghymru ddigwyddiad Datblygiad Proffesiynol Parhaus (DPP) cyntaf Cymru Gyfan yn Llandrindod, a roddodd gyfleoedd i ddysgu oddi wrth ei gilydd a rhannu arferion gorau.
- Treuliodd Therapydd Galwedigaethol arbenigol amser ar secondiad o Wasanaethau Ambiwlans Cymru i ddarganfod mwy am ein gwaith cydweithio, ac i weld y gwaith sy'n ymwneud ag atgyfeiriadau 'O'r Ysbyty i Gartrefi Iach'.
- Yn ystod y flwyddyn, cynhyrchwyd fideo cynhwysfawr i adnewyddu gwybodaeth yr holl griwiau diffodd tân ar sut i gwblhau Archwiliad Diogel ac Iach yn gywir. Rhoddodd hyn gyfle i'r tîm diogelu ac atal rhag tân atgoffa'r holl ddefnyddwyr am newidiadau diweddar, gan gynnwys ymyriadau newydd sydd bellach ar gael.
- Mae Rheolwyr Partneriaeth yn parhau i archwilio perthnasoedd newydd gyda phartneriaid allanol i nodi'r bobl hynny sydd fwyaf agored i dân a darparu cyngor ac ymyriadau addas iddynt.
- Mae gwaith yn parhau gyda grwpiau celcio rhanbarthol i nodi pobl sydd mewn perygl.

Cam gweithredu 4: Adolygu ein trefniadau rheoli iechyd a phresenoldeb.

- Cynhaliwyd adolygiad o bolisiâu a'r gweithdrefnau presennol:
  - ◊ Mae polisi a gweithdrefn 'Gwrth-Aflonyddu Rhywiol' newydd wedi'i weithredu ers mis Mehefin 2023.
  - ◊ Diweddarwyd y polisi 'Dyletswyddau wedi'u Haddasu, Addasiadau Rhesymol a Dychwelyd i'r Gwaith yn Raddol' yn dilyn ymgynghoriad â staff.
  - ◊ Gwnaed rhai newidiadau i'r polisi 'Rheoli Presenoldeb' yn unol ag arferion gorau'r Gwasanaeth ac i'w wneud yn haws ei ddefnyddio.
  - ◊ Cafodd y polisi 'Cadw ac Adleoli Gweithwyr Anabl' ei adolygu a'i ddiweddarau i sicrhau bod cyfleoedd cyfartal yn cael eu darparu i'r rhai ag anableddau, a hefyd i sicrhau bod addasiadau rhesymol yn briodol.

- Mae ymdrech gydweithredol ar y gweill rhwng AD, y tîm Iechyd a Llesiant, a'r Swyddog Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant Amrywiaeth i greu datrysiad menapos sy'n rhoi cymorth i bob aelod o staff sy'n wynebu symptomau'r menapos. Gwnaeth y tîm Cydymffurfiaeth Cyfreithiol a'r Arbenigwyr AD sy'n arbenigo mewn Recriwtio gymryd rhan mewn cwrs Hyrwyddwyr Menapos ym mis Mehefin. Maent bellach yn mynd ati i gyfeirio unigolion at adnoddau cymorth a chysiau ychwanegol sydd ar gael yn y gweithle.
- Mae gwasanaeth adrodd wedi'i sefydlu, gan weithio mewn partneriaeth â 'Safecall', sy'n darparu modd proffesiynol, annibynnol, allanol a chyfrinachol i weithwyr roi gwybod am bryderon. Fel Gwasanaeth, rydym wedi ymrwmo i sicrhau nad oes unrhyw weithgaredd twyllodrus nac arferion anfoesegol yn digwydd fel bod lle diogel a chynhwysol i weithio ynddo yn cael ei greu.
- Mae cyfres o sesiynau hyfforddi ar-lein wedi'i lansio ar gyfer darpar reolwyr. Mae'r rhain wedi cael eu cyflwyno'n fisol gan arbenigwr AD.
- Mae ymweliadau ffisiotherapi yn parhau i gael eu monitro i sefydlu tueddiadau a chefnogi staff yn well.

Crynodeb Gwybodaeth Perfformiad

Cyflwynodd Gorchymyn Awdurdodau Tân ac Achub (Dangosyddion Perfformiad) (Cymru) 2015 dri dangosydd perfformiad statudol sy'n cyd-fynd â dangosyddion sector a gasglwyd yn lleol.

DANGOSYDDION STATUDOL:	Blwyddyn 1 ein Cynllun		Blwyddyn 2 ein Cynllun		Blwyddyn 3 ein Cynllun	
	2021-22		2022-23		2023-24	
	Rhif	Cyfradd	Rhif	Cyfradd	Rhif	Cyfradd
Tanau yr aethpwyd atynt	1,879	26.71	2,011	29.27	1,657	24.08
Galwadau diangen yr aethpwyd atynt	2,517	35.79	2,674	38.92	2,901	42.15
Gwrthdrawiadau ar y ffyrdd	207	2.94	234	3.41	251	3.65
Digwyddiadau brys eraill yr aethpwyd atynt	751	10.68	977	14.22	1,127	16.38
Lle mae'r gyfradd yn seiliedig ar 10,000 o'r boblogaeth						
Marwolaethau ac anafiadau tân	58	8.25	40	5.82	44	6.39
Marwolaethau ac anafiadau yn sgil tanau a ddechreuwyd yn ddamweiniol	50	7.11	35	5.09	40	5.81
Lle mae'r gyfradd yn seiliedig ar 100,000 o'r boblogaeth						
Tanau cartref wedi'u cyfyngu i'r ystafell wreiddiol	375	87.62%	330	86.84%	329	90.88%
Fel canran o'r nifer o danau mewn cartrefi yr aethpwyd atynt						

Cyflwynwyd dangosyddion sector ar gyfer 2015 a chytunwyd i gael eu casglu a'u rhannu gan y tri Gwasanaeth Tân ac Achub yng Nghymru.

SECTOR INDICATORS:	Blwyddyn 1 ein Cynllun		Blwyddyn 2 ein Cynllun		Blwyddyn 3 ein Cynllun	
	2021-22		2022-23		2023-24	
	Rhif	Cyfradd	Rhif	Cyfradd	Rhif	Cyfradd
Tanau bwriadol	472	6.71	519	7.55	466	6.77
Tân damweiniol (neu ddim yn hysbys)	1,408	20.02	1,492	21.71	1,191	17.31
Lle mae'r gyfradd yn seiliedig ar 10,000 o'r boblogaeth						
Marwolaethau yn gysylltiedig â thân	7	1.00	0	0.00	7	1.02
Anafiadau wedi'u hachosi gan dân	51	7.25	40	5.82	37	5.38
Marwolaethau'n gysylltiedig â thân mewn tanau damweiniol mewn anheddau	5	0.71	0	0.00	6	0.87
Marwolaethau'n gysylltiedig â thân mewn tanau bwriadol mewn anheddau	39	5.54	26	3.78	26	3.78
Anafiadau'n gysylltiedig â thân mewn tanau damweiniol mewn anheddau	5	0.71	3	0.44	1	0.15
Lle mae'r gyfradd yn seiliedig ar 100,000 o'r boblogaeth						
Tanau cartref	429	13.02	380	11.49	362	10.90
Tanau damweiniol yn y cartref	400	12.14	344	10.40	339	10.20
Tân bwriadol mewn cartrefi	29	0.88	36	1.09	23	0.69
Galwadau diangen LTAau mewn cartrefi	1,100	33.40	1,165	35.23	1,387	41.74
Lle mae'r gyfradd yn seiliedig ar 10,000 o cartrefi						
Tanau mewn adeiladau annomestig	156	4.74	158	4.70	132	3.87
Galwadau diangen LTAau mewn eiddo annomestig	295	8.95	365	10.86	387	11.35
Lle mae'r gyfradd yn seiliedig ar 1,000 o adeiladau annomestig						
Tanau mewn cartrefi lle nad oedd larwm mwg wedi'i osod	58	13.52%	50	13.16%	54	14.92%
As Fel canran o'r nifer o danau mewn cartrefi yr aethpwyd atynt						

Siarter Ymateb i Danau Mewn Cartrefi yn 2023–24

Yn ystod 2012, datblygodd y tri Awdurdod Tân ac Achub yng Nghymru Siarter Cymru gyfan ar y cyd i sicrhau, lle bynnag y mae pobl yn byw yng Nghymru, y gallant ddisgwyl cael cymorth a chefnogaeth i aros yn ddiogel rhag tân yn eu cartrefi. Dylent hefyd allu disgwyl, os bydd tân yn cynnau, y byddant yn cael ymateb brys prydlon, effeithiol a phroffesiynol i'w galwad am gymorth.

Mae'r Siarter yn gwneud saith ymrwymiad penodol y bydd yr Awdurdod Tân ac Achub yn:

1. Cymryd yr awenau wrth leihau nifer y tanau mewn cartrefi sy'n digwydd a lleihau eu heffaith ar bobl.
2. Ymateb yn gyflym ac yn effeithlon bob tro y byddwn yn derbyn galwad brys 999 i fynychu tân mewn cartref.
3. Mynychu tanau mewn cartrefi yn gyflym a chyda'r offer priodol i ddelio â nhw.
4. Delio â thanau cartref yn effeithiol, yn effeithlon ac yn broffesiynol.
5. Helpu i adfer normalrwydd i gymunedau yn sgil tanau mewn cartrefi.
6. Ymchwilio i achosion tanau mewn cartrefi a dal y bobl berthnasol i gyfrif pan fo'n briodol gwneud hynny.
7. Ymdrechu i gynnal safonau uchel a gwella agweddau ar yr hyn a wnawn.

Mae'r tudalennau canlynol yn rhoi gwybodaeth am ein cydymffurfiaeth â'r ymrwymiadau hyn yn ystod 2023–24.

Er cysondeb, rydym yn defnyddio naratif safonol ar gyfer adrodd yn erbyn y Siarter bob blwyddyn, a dim ond yn diweddarau'r ffigurau o fewn y fframwaith naratif.

1. Byddwn yn arwain y gwaith o leihau nifer y tanau sy'n digwydd mewn cartrefi a lleihau eu heffaith ar bobl.

Rydym wedi ymrwymo i arwain y gwaith o gynnal gostyngiad yn nifer yr achosion o danau mewn cartrefi a'r anafusion cysylltiedig yng Nghymru.

Yn 2023-24 rhesom gyngor ac anogaeth i bobl ar sut y gallant atal tanau rhag cychwyn yn eu cartref a sut y gallant gadw eu hunain yn ddiogel rhag tân. Roedd ein gweithgarwch atal yn cynnwys cyflwyno 19,859 o

Archwiliadau Diogel ac Iach i ddeiliaid tai, a chafodd 20,837 o blant a phobl ifanc yng nghyfnodau allweddol 1 - 4 sgwrs diogelwch tân.

Yn ystod 2023-24 aethom i 339 o danau damweiniol

mewn cartrefi. O ganlyniad i'r tanau hynny, ni chofnodwyd unrhyw farwolaethau, ond cafodd 26 o bobl anafiadau difrifol. Mae nifer y tanau damweiniol mewn cartrefi yn ardal yr Awdurdod Tân ac Achub wedi gostwng, gyda 344 o danau damweiniol wedi eu mynychu yn ystod 2022-23.

Yn anffodus, mae nifer y tanau damweiniol mewn cartrefi yn ardal yr ATA dros y pum mlynedd diwethaf wedi tueddu i fyny.

2. Byddwn yn ymateb yn gyflym ac yn effeithlon bob tro y byddwn yn derbyn galwad 999 frys i fynd i dân mewn cartrefi.

Rydym wedi ymrwymo i ymateb yn gyflym ac effeithlon pan fydd y gweithredwr yn rhoi galwadau 999/112 brys i ni.

Mae ein hystafell reoli tân brys yn parhau i fod ar gael bob awr o'r dydd a'r nos bob dydd o'r flwyddyn, gyda threfniadau arbennig ar waith ar gyfer trosglwyddo galwadau'n ddi-dor o un ystafell reoli i'r llall os bydd aflonyddwch difrifol neu ymchwydd yn nifer y galwadau sy'n dod i mewn ar yr un amser.

Mae systemau mapio ac electronig soffistigedig yn ein helpu i: a) nodi lleoliad y digwyddiad a adroddir a b) anfon yr adnodd mwyaf priodol sydd ar gael i fynychu'r digwyddiad.

Yn 2023-24, gwnaethom ddelio â chyfanswm o 12,744 o alwadau 999/112 brys. Roeddem yn gallu cael digon o wybodaeth am achosion o danau mewn cartrefi i rybuddio'r ymateb cychwynnol priodol o fewn 90 eiliad ar 80.7% o achlysuron a rhwng 91 a 120 eiliad ar 9.1% o achlysuron.

Fodd bynnag, gwyddom nad cyflymder trin galwadau – er yn bwysig – yw'r unig ffon fesur berthnasol. Mae gwybod ble mae angen ein gwasanaethau yn gofyn am sgiliau arbenigol i gael gwybodaeth yn effeithiol gan alwyr a all, er enghraifft, fod yn anghyfarwydd â'r ardal y maent ynddi, yn ofnus neu mewn trallod, yn ifanc iawn, neu ag anawsterau cyfathrebu neu iaith.

Sgil bwysig arall yw cydnabod pan fo galwr yn cam-drin y system 999/112 drwy honni ar gam fod yna argyfwng pan nad oes, mewn gwirionedd. Mae'n drosedd gwneud galwadau diangen i'r gwasanaethau brys yn fwriadol. Yn anffodus, nid yw'n ymddangos bod hynny'n atal lleiafrif o bobl sy'n clymu'r llinellau 999 ac yn dargyfeirio gwasanaethau i ffwrdd oddi wrth bobl a allai fod mewn sefyllfa wirioneddol sy'n peryglu bywyd. Bob tro y byddwn yn mynd allan at un o'r galwadau diangen maleisus hyn, mae'n gwastraffu amser ac arian, ac yn peri mwy o berygl i weddill y gymuned.

Yn 2023-24, cawsom 76 o alwadau diangen maleisus. Mewn 47% o achosion, roeddem yn gallu cadarnhau nad oedd y galwadau hyn yn ddilys ac felly osgoi defnyddio adnoddau yn ddiangen i'w mynychu.

3. Byddwn yn mynychu tanau mewn cartrefi yn gyflym a chyda'r offer priodol i ddelio â hwy.

Unwaith y byddwn wedi ateb y galwad brys 999/112 a dosbarthu'r adnoddau mwyaf priodol i wneud iawn am y presenoldeb cychwynnol yn y digwyddiad, ein blaenoriaeth nesaf yw cyrraedd y digwyddiad yn gyflym, yn ddiogel ac yn meddu ar y cyfarpar priodol i ddelio ag ef.

Yn 2022-23 rydym wedi ymateb i 8% o danau mewn cartrefi o fewn 1-5 munud, 39% o fewn 5-10 munud, 30% o fewn 10-15 munud ac 23% mewn mwy na 15 munud. Mae'r amseroedd hyn yn cynnwys yr amser y mae'n ei gymryd i bersonél cyrraedd yr orsaf dân yn ogystal â'r amser teithio. O ganlyniad, gall nifer o bethau effeithio ar y ffigurau cyflymder ymateb, gan gynnwys daearyddiaeth drefol/gwledig a natur rhwydweithiau ffyrdd yn yr ardal.

Mae cyflymder yr ymateb i danau mewn cartref yn hynod bwysig, ond ni allwn orbwysleisio pwysigrwydd atal y tanau hynny rhag digwydd yn y lle cyntaf, ac o gael o leiaf un larwm mwg gweithredol wedi'i osod a llwybr dianc wedi'i gynllunio ymlaen llaw rhag ofn y bydd tân yn digwydd. Fodd bynnag, os bydd tân mewn cartref wedi digwydd, rydym yn sicrhau bod ein criwiau diffodd tân mewn sefyllfa briodol i ddelio ag ef.

Rydym yn arfogi ein diffoddwyr tân gydag offer amddiffynnol personol ac offer diffodd tân o ansawdd uchel. Rydym yn ei gwneud yn ofynnol iddynt fod yn heini ac yn iach yn weithredol ac rydym yn sicrhau bod eu sgiliau'n cael eu profi a'u hymarfer yn rheolaidd. Rydym hefyd yn gwirio fel mater o drefn bod y ffordd yr ymdriniodd ein criwiau â digwyddiadau yn unol â gweithdrefnau diffodd tân derbyniol.

Rydym yn cymryd diogelwch ein diffoddwyr tân o ddifrif, o ystyried natur y gwaith y

maent yn ei wneud. Yn 2023-24, mynychodd ein criwiau 1,657 o danau mewn amrywiaeth o wahanol fathau o eiddo ac mewn lleoliadau awyr agored. Wrth ddiffodd y tanau hynny, cafodd 16 aelod o staff gweithredol anaf.

4. Byddwn yn delio â thanau mewn cartrefi yn effeithiol, yn effeithlon ac yn broffesiynol.

Rydym wedi ymrwymo i ddelio â thanau'n effeithiol, yn effeithlon ac yn broffesiynol. I'r perwyl hwn, rydym yn arfogi ein criwiau tân tra hyfforddedig â'r sgiliau cywir, y wybodaeth, yr offer diffodd tân a'r cymorth gorchymyn fel y byddant, beth bynnag fo amgylchiadau'r tân mewn cartref, wedi'u paratoi'n gywir i ddelio ag ef.

Yn 2023-24, o'r holl danau mewn cartrefi a aethpwyd atynt, roedd 92% wedi'u cyfyngu yn llwyddiannus i'r ystafell wreiddiol, heb ledaenu ymhellach. Er y gallai nifer o ffactorau gyfrannu at yr ystadegyn hwn a fyddai y tu allan i reolaeth y criwiau oedd yn mynychu, megis faint o amser y byddai'n ei gymryd i rywun ddarganfod y tân yn y lle cyntaf, a oedd drysau mewnol wedi'u cau ai peidio i helpu i atal y tân rhag lledaenu, a pha mor bell i ffwrdd o orsaf dân y lleolwyd y cartref, rydym yn dal i ystyried hyn yn ddangosydd rhesymol o'n llwyddiant diffodd tân.

Rydym yn cydnabod pwysigrwydd ymchwil a gwelliannau i offer, ac yn sicrhau ein bod yn buddsoddi amser ac ymdrech i gadw mewn cysylltiad â'r datblygiadau diweddaraf.

Rydym hefyd yn cymryd o ddifrif ddelwedd broffesiynol y gwasanaeth tân ac achub. Rydym yn rhoi pwyslais mawr ar rinweddau a phriodoleddau personol ein holl staff gweithredol, yn ogystal â'u ffitrwydd corfforol a seicolegol a safon uchel eu hyfforddi gweithredol a rheoli.

Rydym yn annog ein holl staff i gadw at set o werthoedd craidd a fabwysiadwyd yn genedlaethol gan Wasanaeth Tân ac Achub y DU. Mae hyn yn mynegi ein hymrwymiad i werthfawrogi gwasanaeth i'r gymuned, pobl, amrywiaeth a gwelliant.

5. Byddwn yn helpu i adfer normalrwydd i gymunedau yn sgil tanau mewn cartrefi.

Rydym wedi ymrwymo i helpu i adfer normalrwydd i gymunedau yn sgil tanau mewn cartrefi.

Mae tân yn y cartref yn gallu gwneud i bobl deimlo'n fregus iawn. Pan fydd pobl wedi colli eu heiddo, bydd angen cymorth ymarferol ac emosiynol arnynt. Pan fydd pobl wedi cael eu hanafu neu eu lladd yn y tân, gall y profiad effeithio ar gymunedau cyfan yn ogystal â'r unigolyn a'i ffrindiau a'i deulu agos. Am y rheswm hwn, nid yw rôl y gwasanaeth tân ac achub wrth gefnogi gymunedau yn dod i ben pan gafodd y tân ei ddiffodd a phan gyfrifwyd am bawb.

Ym mhob achos, bydd achos y tân yn cael ei ymchwilio a'i gofnodi'n ofalus. Bydd pob manylyn ynghylch sut a ble y cychwynnodd y tân, i ba raddau y lledaenodd, unrhyw amgylchiadau arbennig, ac unrhyw ffactorau penodol a gyfrannodd at y tân yn cael eu cofnodi fel ffynhonnell dysgu, ymchwil a monitro yn y dyfodol.

Os oes rhesymau i gredu bod tân wedi'i gynnu'n fwriadol mewn cartref, naill ai gan rywun sy'n byw yno neu gan rywun arall, bydd yr heddlu ac asiantaethau perthnasol eraill yn mynd ar drywydd hyn.

Mewn rhai adeiladau, megis blociau o fflatiau neu dai a feddiannwyd gan nifer o wahanol denantiaid, gallai'r ymchwiliadau ôl-digwyddiad ddangos bod landlord wedi methu â sicrhau'r lefel angenrheidiol o ddiogelwch tân. Yna gallai ein hymchwilyr tân arbenigol fod yn rhan o ymchwiliad troseddol ac achos llys.

Os canfyddir bod tân wedi dechrau'n ddamweiniol, efallai y byddwn yn ymgymryd â rhyw fath o weithgaredd diogelwch cymunedol

neu ymgyrch yn y cyffiniau, gan gynnig cyngor a sicrwydd trwy Archwiliadau Diogel ac Iach am ddim.

6. Byddwn yn ymchwilio i achosion tanau mewn cartrefi ac yn dal y bobl berthnasol i gyfrif pan fo'n briodol i wneud hynny.

Rydym bob amser yn ymchwilio i achosion tanau mewn cartrefi. Mewn llawer o achosion, bydd achos a tharddiad tân yn glir ac yn syml iawn, ond mewn eraill bydd angen ymchwiliad mwy manwl a fforensig i ganfod achos mwyaf tebygol y tân.

Yn 2023-24, cofnodwyd bod achos anhysbys i 10 o danau mewn cartrefi.

Os amheuir trosedd, bydd ymchwiliad y tân yn cael ei gynnal gyda'r heddlu. Mae'n debygol y bydd pobl sy'n cael eu hamau o gynnu tân mewn cartref yn fwriadol yn wynebu erlyniad troseddol, er, mewn rhai achosion, efallai nad dyma'r unig gamau gweithredu sydd ar gael, er enghraifft os cafodd y tân ei gychwyn gan blentyn ifanc neu gan berson sy'n ceisio lladd ei hun.

Yn 2023-24, aethom i 362 o danau mewn cartrefi, a chanfuwyd bod 23 ohonynt wedi'u dechrau'n fwriadol.

Mewn rhai adeiladau preswyl, megis fflatiau a thai amlfeddiannaeth, mae'r ardaloedd cymunedol a rennir yn dod o dan reoliadau sy'n ei gwneud yn ofynnol i bwy bynnag sy'n gyfrifol am y fangre honno (fel y landlord neu'r rheolwr safle) fod â threfniadau diogelwch tân da ar waith.

Gall methu â gwneud hynny arwain at gau'r safle ac erlyn y person cyfrifol gyda'r posibilrwydd o garchar a/neu ddirwy ddiderfyn.

Fel awdurdod gorfodi, rydym yn sicrhau bod personau cyfrifol yn cyflawni eu rhwymedigaethau o dan y ddeddfwriaeth hon, ac yn gallu dewis o blith ystod o opsiynau gorfodi sydd ar gael i ni, yn dibynnu ar ddifrifoldeb a risg y drosedd.

Yn 2023-24, fe wnaethom gyflwyno un Hysbysiad Gorfodi. Ni ddaeth unrhyw hysbysiad gwahardd, rhybudd ffurfiol nac erlyniad i ben yn ystod y flwyddyn.

7. Byddwn yn ymdrechu i gynnal safonau uchel a gwella agweddau ar yr hyn a wnawn.

Rydym yn ymdrechu'n barhaus i gynnal safonau uchel a gwella agweddau ar yr hyn a wnawn.

O dan ddeddfwriaeth, mae Awdurdodau Tân ac Achub yn cael eu hystyried yn 'Awdurdodau Gwella Cymreig' a disgwylir iddynt adolygu a gwella eu perfformiad eu hunain yn rheolaidd trwy broses ffurfiol o osod, gweithredu ac adrodd yn erbyn amcanion gwella blynyddol.

Nid ydym yn cyfyngu ein gweithgarwch gwella i'r broses flynyddol ffurfiol hon; mae safonau uchel a gwelliant parhaus yn rhan annatod o'n gwaith beunyddiol o redeg y Gwasanaeth Tân ac Achub.

Mae enghreifftiau o weithgareddau gwella sy'n digwydd yn cynnwys:

- Ymateb yn gadarnhaol i adolygiadau cymheiriaid, archwiliadau ac arolygiadau;
- Ymateb yn gadarnhaol i ymatebion i'r ymgynghoriad, adborth gan randdeiliaid, cwynion a chanmoliaeth;
- Dysgu o'n profiadau, megis o sesiynau briffio ôl-digwyddiad, adroddiadau ar ddamweiniau, neu 'Damweiniau agos';
- • Cyfrannu at weithgorau, rhannu arfer da, a dysgu o ymchwil a wnaed;
- Cymryd cyfleoedd i ddysgu gan, a chyda sefydliadau eraill drwy bartneriaethau, pwyllgorau, byrddau a chymdeithasau proffesiynol;
- Cynllunio ar gyfer heriau posibl er mwyn cynnal ein gweithrediadau, megis trwy brosesau rheoli parhad busnes;
- Cynllunio ar gyfer heriau posibl i ddarparu gwasanaethau yn y dyfodol, megis drwy fforymau cydnerthedd lleol;
- Datblygu sgiliau technegol a phroffesiynol ein staff yn barhaus;
- Cynnal ac adnewyddu ein hasedau ffisegol a chyfrifiadurol fel ein cyfarpar, cerbydau, adeiladau a thechnoleg.

Beth Mae Eraill yn ei Ddweud Amdanom ni

Archwilio Cymru – Llywodraethu

Rydym yn dal i aros am gopi o'r adroddiad hwn, a byddwn yn rhoi diweddariad cyn gynted â phosibl.

Gwybodaeth Arall

Trwydded i Atgynhyrchu Gwybodaeth y Sector Cyhoeddus

Atgynhyrchir deunydd hawlfraint y Goron yn y ddogfen hon o dan Rhif Drwydded C2010002320.

Ffynonellau gwybodaeth allanol a ddefnyddiwyd wrth lunio'r ddogfen hon:

- [Ystadegau Digwyddiadau Tân ac Achub Cymru](#)
- [Adroddiad Tueddiadau'r Dyfodol Cymru \(2021\)](#)

Ymyrraeth os bydd methiant neu fethiant posibl i gydymffurfio:

Mae gan Lywodraeth Cymru bwerau ymyrraeth:

- o dan adran 22 o'r Ddeddf Gwasanaethau Tân ac Achub 2004 os yw'n ystyried bod Awdurdod Tân ac Achub yn methu, neu'n debygol o fethu, gweithredu yn unol â'r Fframwaith Cenedlaethol. Mewn achosion o'r fath, byddai adran 23 – Protocol Ymyrraeth yn berthnasol.
- o dan adran 29 o Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2009 os yw'n ystyried bod Awdurdod Tân ac Achub yn methu, neu mewn perygl o fethu, i gydymffurfio â'r Mesur. Fodd bynnag, ym mhob un ond yr amgylchiadau mwyaf eithriadol, ni chaiff Gweinidogion Cymru ymyrryd ar ôl iddynt gynnig cymorth gwirfoddol i'r Awdurdod o dan adran 28 o'r Mesur.

Ymgynghoriadau

Bob blwyddyn mae'r Awdurdod yn ceisio barn a safbwyntiau cyhoedd Gogledd Cymru a rhanddeiliaid eraill fel rhan o'i broses o ddatblygu ei gynlluniau a'i amcanion strategol.

Rhestrir ymgynghoriadau cyhoeddus isod:

Teitl	Ymgynghori	Cyhoeddi	Am flwyddyn
Cynllun Rheoli Risg Cymunedol 2024-29	Gwanwyn 2024	Haf 2024	2024-29
Adolygiad Gwasanaeth Brys	Haf/Hydref 2023	Gaeaf 2023	2023-24
Amcanion Gwella a Llesiant ar gyfer 2020-21 ymlaen (strategaeth amgylcheddol newydd)	Hydref/Gaeaf 2019	Mawrth 2020	2020-21
Amcanion Gwella a Llesiant ar gyfer 2019-20 ymlaen	Haf/Hydref 2018	Mawrth 2019	2019-20
Amcanion Gwella a Llesiant ar gyfer 2018-19 ymlaen	Hydref 2017	Mawrth 2018	2018-19

Rhestrir arolygon staff diweddar isod:

Teitl	Ymgynghori	
Arolwg Teulu Tân	Hydref 2023	18 Medi - 16 Hydref 2023
Arolwg Teulu Tân	Hydref 2021	18 Hydref - 08 Techwedd 2021

Geirfa a Diffiniadau

Tanau

Mae pob tân yn perthyn i un o dri chategori – prif danau, tanau eilaidd neu danau simnai.

Prif Danau

Mae'r rhain yn danau nad ydynt yn danau simnai, ac sydd mewn unrhyw fath o adeilad (ac eithrio adfail), cerbydau, carafanau a threlars, storfeydd awyr agored, planhigion a pheiriannau, eiddo amaethyddol a choedwigaeth, a strwythurau awyr agored eraill fel pontydd, blychau post, twneli, ac ati.

Mae tanau mewn unrhyw leoliad yn cael eu categorio'n brif danau os oedden nhw'n cynnwys anafiadau, achub neu ddianc, yn ogystal â thanau mewn unrhyw leoliad yr aeth pump neu fwy o beiriannau tân atynt.

Tanau Eilaidd

Tanau eilaidd yw tanau nad ydynt yn danau simnai nac yn brif danau. Tanau eilaidd yw'r rhai a fyddai fel arfer yn digwydd mewn lleoliadau fel tir agored, coed unigol, ffensys, polion telegraff, sbwriel a chynwysyddion sbwriel (ond nid banciau papur, a fyddai'n

cael eu hystyried – yn yr un ffordd ag eiddo amaethyddol a choedwigaeth – i fod yn brif danau), dodrefn awyr agored, goleuadau traffig, ac ati.

Nid yw tanau eilaidd yn cynnwys anafiadau, achub na dianc, a bydd pedwar neu lai o beiriannau tân wedi mynd at y digwyddiad.

Tanau Simnai

Mae'r rhain yn danau mewn adeiladau a feddiannir lle mae'r tân wedi'i gyfyngu o fewn strwythur y simnai, hyd yn oed os yw difrod gwres neu fwg yn ymestyn y tu hwnt i'r simnai ei hun.

Nid yw tanau simnai yn cynnwys anafiadau, achub na dianc, a bydd pedwar neu lai o beiriannau tân wedi mynd at y digwyddiad.

Tanau yn yr awyr agored

Tân glaswelltir, coetir a chnydau lle'r aeth pedwar cerbyd neu fwy at y digwyddiad, neu lle bu'r Gwasanaeth yn bresennol am chwe awr neu fwy, neu lle amcangyfrifwyd bod ardal difrod y tân yn fwy na 10,000 metr sgwâr.

Digwyddiadau Gwasanaeth Arbennig (digwyddiadau brys eraill)

Digwyddiadau heb dân yw'r rhain lle mae angen presenoldeb peiriant tân neu swyddog ac maent yn cynnwys:

- argyfyngau lleol e.e. llifogydd, digwyddiadau ar y ffyrdd, achub personau, 'gwneud yn ddiogel' ac ati;
- trychinebau mawr;

- digwyddiadau domestig e.e. dŵr yn gollwng, pobl sydd wedi’u cloi i mewn neu allan ac ati;
- trefniadau blaenorol i fynd at ddigwyddiadau, a all gynnwys darparu cyngor ac archwiliadau.

Marwolaethau Tân (cysylltiedig â thân)

Pan fo marwolaeth person yn cael ei phriodoli i dân hyd yn oed os digwyddodd y farwolaeth wythnosau neu fisoedd yn ddiweddarach. Mae yna achosion achlysurol hefyd lle daw’n amlwg wedi hynny nad y tân oedd achos y farwolaeth. Felly, mae’r ffigurau hyn yn destun adolygu.

Anafiadau tân

Er mwyn sicrhau cysondeb ar ôl mis Ebrill 2009 ledled y DU, cofnodir anafiadau tân o dan bedwar categori difrifoldeb:

- Aeth y dioddefwr i’r ysbyty, ac mae’n ymddangos bod yr anafiadau’n ddifrifol.
- Aeth y dioddefwr i’r ysbyty, mae’n ymddangos bod yr anafiadau’n rhai bach.
- Rhoddwyd cymorth cyntaf i’r dioddefwr yn y fan a’r lle yn unig, ond nid oedd angen triniaeth bellach.
- Cafodd archwiliad rhagofalus ei argymhell – cafodd y person ei anfon i’r ysbyty neu fe’i cyngorwyd i weld meddyg fel rhagofal, ond heb unrhyw anaf na gofid amlwg.

Galwadau Diangen (canllawiau cyffredinol)

Lle mae’r Gwasanaeth Tân ac Achub yn mynd at leoliad gan gredu bod yna ddigwyddiad, ond wrth gyrraedd yn darganfod nad oes digwyddiad o’r fath yn bodoli, neu wedi bodoli.

Sylwer: os yw’r peiriant yn cael ei ‘droi nôl’ gan yr Ystafell Reoli cyn cyrraedd y digwyddiad nid yw’n cael ei hystyried fel un ag aethpwyd ato ac nid oes angen adrodd amdano.

Maleisus

Mae’r rhain yn alwadau a wneir gyda’r bwriad o gael y Gwasanaeth Tân ac Achub i fynychu digwyddiad nad yw’n bodoli, gan gynnwys amcanion bwriadol a rhai yr amheuir eu bod yn faleisus.

Bwriad Da

Mae’r rhain yn alwadau a wneir yn ddidwyll yn y gred y byddai’r Gwasanaeth Tân ac Achub yn fynychu digwyddiad tân neu wasanaeth arbennig.

Larwm Tân Awtomatig (LTAau)

Mae’r rhain yn alwadau sydd wedi’u cychwyn gan larwm tân ac offer diffodd tân. Maent yn cynnwys offer larwm yn cychwyn yn ddamweiniol neu lle mae larwm yn canu a bod person wedyn yn galw’r Gwasanaeth Tân ac Achub yn rheolaidd fel rhan o drefniant sefydlog, heb unrhyw ‘feirniadaeth’, er enghraifft gan ganolfan alwadau diogelwch neu berson enwebedig mewn sefydliad.

Dweud eich dweud

Rydym bob amser yn chwilio am ffyrdd o wella ein gwasanaeth ac i gyflwyno gwybodaeth sy'n ystyrlon. Er mwyn ein helpu i wneud hyn rydym am sicrhau bod eich barn yn cael ei hystyried wrth gyflawni ein gweithgareddau ac yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i chi. Felly, os oes gennych unrhyw sylwadau am yr asesiad hwn, neu sut y gallem wella ein hasesiadau perfformiad blynyddol yn y dyfodol, hoffem glywed gennych.

Mae fersiynau eraill o'r ddogfen hon ar gael

- Mewn fformatau papur ac electronig.
- Yn Gymraeg a Saesneg.
- Fel taflen gryno o'r pwyntiau allweddol.
- Mewn fformatau hygyrch trwy ein gwefan.

Ysgrifennwch atom

Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru (GTAGC)
Ffordd Salesbury
Parc Busnes Llanelwy
Sir Ddinbych
LL17 0JJ

Ffoniwch ni

01745 535 250

Anfonwch e-bost atom

Corporateplanning.helpdesk@northwalesfire.gov.wales

Ewch i'n gwefan

www.tangogleddcymru.llyw.cymru

Neu dilynwch ni ar

X (Twitter): [@northwalesfire](https://twitter.com/northwalesfire)

Facebook: www.facebook.com/northwalesfireservice

Instagram: [@northwalesfire](https://www.instagram.com/northwalesfire)

Ffoniwch 999 mewn argyfwng yn unig